5813 Ն· 1887 ՅՈՒՆՎԱՐ 3 ՇԻՄԱՍԱ ԻՐԹԷՍԻ ՍԷՆԻ 28 ԻՆՃԻ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 15 ՅՈՒՆՎԱՐ 1887 Ն· 5813

ԳԻՆԸ ԹԼԱՐ
Սէնլի՝ Մեծի, էջերը Փոքր՝ Վերնագրեր՝ 8
» » էջերը Փոքր՝ Վերնագրեր՝ 6
Իլանոցը տարեկան 40 Փոքր·

Մասիսի Աղաւնի

ԻՆԹԱՐԱԹ
Շաբաթը հաւ հանդերձ իւր տեղը ղրկելով՝ Ամսոյ 8 Մեծի, Էջերը Փոքր՝ Վերնագրեր՝ 8 Մեծի։
Գիր նիւթեր՝ 40 էջ·

ԲՈՍՊԱՆԱ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԱՑԻՏՏԻՐ
ԳԱԼԱՏԱՅԻ ԽԱՆ ՆԻՒՄԷՐՈ 41
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵՊԱՅ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ
1302 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԱԱՆԻ 11 1302 ՐԷՊԻԼ ԱԽԸՐ 21

ՍԱԼԸ ՃԷՏԻՏ 1887

(5812 Նէ-սեմեդպեն դոբբ.յեէ)

Պունտան էվվէլքի նիւսխէ միդտէ պէեան իթտիկիմիզ միւթալաաթտան մագսէտիմիզ, մալիւմեա, քիմէլէր զաղէթա օգուտմասըն վէ անտէն իսթիֆատէ իթմէսին, պօշչէյ տիր տիմէք օլմաեբպ, իլլա մուղայիրի օրարագ, հէրքէս հագդգաթը հալլ պիլսին տէ, օնա կէօրէ օգուտուն, վէ եալանլարա վէ չարլաթանլըգլարա ալտանբպ տա տիչարը զարար օլմագլըգտան իսէ, սահիհ հավատիսլէրէ վէ մուգուաթլարա տիգգաթ իտէրէք, հէր հավատիսի վէ հէր վագտաեբ, քէնտի մուհաքէմէսի թէրազիսինտէն կէչիրսին, վէ միւմքին մէրթէպէ ուեանդգ պուլունսուն, վէ ֆայիտէ չըգարսըն, տիմէք տիր։

Ուսում բոլիթիգա հագգընտա պուգատարճդգ սէյլէմէքլիկի քեաֆի ատտ իտէրէք, կէչէլիմ չիմտի տախիլի բոլիթիգամըզա։

Հէրքէսէ մալիւմտուր քի, պուրասը պիր բոլիթիգա մէրքէզի օլմաեբպ, իլլա օլճիհէթճէ, Էվրոպա բոլիթիգասըյլա պիրլիքտէ եիրիւմէքտէ տիր, վէ պինտէն ալէյհ Էվրոպա հավատիսլէրինէ վէ վագտալարընա տիգգտթ օլունտուղու թագտիրտէ, պուրանդն կիտիչինճէ լազըմ գէլէն մալիւմաթ տախի հասըլ օլուր։

Եալընըզ չու գատար մա թէչէքքիւրի ազիմպէեան իտէրիզ քի, սայէյի ատալէթվայէյի հագրէթի Փատիշահիտէ, կիճէ կիւնտիզ իսլահաթա չալըշըլմագտա, վէ պինտէն ալէյհ միլքճէ մամուրիյէթ, վէ ի պատուլլահճա տախի սէատէթի հալ վէ էմնիյէթ վիճուտէ կէթիրիլմէքտէ տիր։

Վէ իսլահաթը սայիրէ միեանընտա էն զիեատէ նազարը տիգգաթ վէ մէմունիյէթի ճալիպ օլան խուսուստա, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէնին հէր թարաֆընտա, միւթէատտիտ վէ մունթազամ մէքթէպլէր քիւշատիլէ, հէր սընըֆ թէպատա պէյնինտէ, ուլումու ֆիւնունուն ինթիշարինէ սայ ու հիմմէթ պուլրուլմագտա տըր։

Կէլէլիմ իւչիւնճիւ խուսուսա, եանի միլլէթճէ կիտիչիմիզէ։

Տօղրուսու, պու պապէ նէ գատար թէէսսիւֆ օլունսա ճայիզ տիր. զիրա, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէտէ, պիզոէն զիեատէ կէրի. տէ գալան հիչ պիր միլլէթ կէօրիւլմէքտէ տէկիլ տիր. վէ պունունտա սէպէպի չու տուր քի. հիչ պիր ճիհէթճէ էսասէն պիր զայրէթ, պիր թէտպիր, վէ պիր թարիգ թութուլմաեբպ, անճագ եալըբգլը լագըրտըլըլ, վէ կէչիճի թէչէպպիւսլէր իլէ վագթի կէչիրիլմէքտէ պուլունտուգտան, վէ ումումսուրէթտէ թիճարէթիմիզ արթմատրգտան պաշգա, մուղայիրի օլարագտա, մէտէնիյէթ վէ ալաֆրանկալըգ նամընա օլտուղու հալտէ, մէսարիֆաթըմըզ, վէ տահա տօղրուսու միսրիֆլիկիմիզ արթմագտա օլտուղունտան, կիւնտէն կիւնէ ֆագըրլըգտա արթմագտա տըր։

Էհալիմիզ, չիմտի, մալիւմ եա, պաշլըճա տէօրթ զաղէթա օգուտմագտա, վէ միլլէթճէ կիտիչիմիզի, մէղքիւր զաղէթալարտան էօյրէն. մէքտէ տիր. պունլարտան իքիսի էրմէնիճէ Հայրենիք իլէ Արեւելք. վէ տիկէրլէրի տախի, Թիւրքճէ Մանզումէ իլէ պիր տէ ճիզվիթ զաղէթասը տըրլար։ Կէրչի, սայիր պիր գաչ զաղէթալար տահա վար իսէտէ, անլէրին օգուեանլարը տահա ազ տըր։

Հայրենիք օրթա պիր եօլ թութարագ կիթմէքտէ տիր, վէ Արեւելք իսէ, ճանը մենճ աղալարդն բէնչէսինտէ օլուպ, վէ էքսէր օգուեանլարըտա, թէճրիւպէսի օլմաեան, վէ սինլէլի իչթիղասընճա բարլագ հավատիսլէրի սէվմէքտէ պուլունան, վէ ալէլխուսուս էրմէնիճէ օլմասընա, խուսուսի պիր էհէմմիյէթ... վիրմէքտէ օլան տէլիգանլը մէ իմտատակթագըմը օլտուղու կիպի, զաթէն եազանլար տախի չօլուգ չճուգլարտան իպարէթ պուլունտուղունտան, հալիլէ, հէր հալտէ էն ուֆագ պիր բարլագլըգ կէօրիւնճէ մէճմուն օլմագտա տըրլար. նասըլ քի. մէղքիւր զաղէթանդն Սալը ճէտիտ միւթալաասընտա, պէլքի օնպէշ եիկիրմի գալէմ գատար չայեանը մէճմունէեթ հայլեր կէօսթերիլմիշ տիր քի, հիչ պիրինտէ պիր քէմալէթ էսէրի պուլունմագտա տէկիլ տիր. վէ պունուտա իսպաթ իչին, եալընըզ պիր միսալը քեաֆի ատտ իտէրիզ. մէսէլա, միլլէթճէ իպրագ իտիլէն իսլահաթը վէ իճրաաթը պիրինճիսի օլարագ, Դալանթատա աչըլան կեդրոնական վարժարան իլէ, մէղքիւր վարժարանտա եէնի պիր տէրս պաչլաեան վէ եախօտ պաչլաեաճագ օլան պիր չէօրէթլու մուալլիմի կէօսթէրմիշ տիր։

Մէղքիւր վարժարանընդ նէ մէրթէպէ պաեաղը օլուպ, վէ տէկիլ եալընըզ Իսթանպօլտա, հաթթա Թաշրալարտաքի ատի վարժարանլարատանտա հիչ պիր ֆարգը պուլունմատըղընը, զաթէն պէր թաֆսիլ անլաթտրմը, օլտուղումուզտան, թէքէրրիւրինէ կէրչի հաճաթ կէօրմէդ իսէքտէ, եալընըզ չու գատարընը սէօյլէրիդ քի, օլ անլաթտրմագ, վէ անընկա խալգը ալտաթմագ իսթէտիկի Դալանթարեան էֆէնտիեէ, օրատա պիր տէրս պաչլաթտրըլմաղա գալգըշըլմասը տախի, պիր կէօզ պօեաճրլըգ տըր։

Իլգահ վէ իսպաթ իտէլիմ։

Դալանթարեան էֆէնտի տէնիլէն զաթ, Ալմանեա մէքթէպլէրինտէ, խասսէթէն մէքթէպ իտարէ իթմէքլիք ուսուլինի թահսիլ իթմիշ Ռուսիալը պիր Հայ օլուպ, պիր գաչ այան պէրու միսաֆիր էթէն պուրատա պուլունմագտա տըր, վէ պէչալթը հաֆթատան պէրու տէ, բալիթախթըմզ մէքթէպլէրինի կէզիպ թահթը նազարը տիգգաթա ալընմասը լազըմ կէլսէ, տէրս ալընմասը լազըմ կէլսէ։

Ղարիպ եէրի չուրասը տըր քի, Դալանթարեան էֆէնտինին օլ եազտըրդը, վէ Արեւելքտէտէ տէրճ վտիլէն միւթալաալար, պիզզաթ Արեւելք իլէ Նորատունկեան օճաղընընը, վէ մէքթէպ տէնիլէն չէյտէն պիխապէր պուլունան թնամակլութիւնուն հիճապընը մուճիպ օլաճագ եէրտէ, պիրտէ հիճապ իթմէտէն, էֆէնտիի միւամիլէյհէ, օրատա, պիր տէրս վիրտիրմէքլիկէ գալգըշմըշլար տըր քի, էհալիեէ «պագընըզ, իշթէ Դալանթարեան էֆէնտի կիպի ալիմ վէ մահիր պիր զաթա պիլէ տէրս վիրտիրմէքտեիզ» տիեէրէք կէօզ պօեաճրլըգ տէյի։

Իեի եա, մատամ քի Դալանթարեան էֆէնտինին էհլիկեէթ ուլիեազաթընը պիլմէքտէ իմիշլէր, էօյլէ իսէ, նէ՞ սէպէպէ մէպնի, մէղքիւր մէքթէպին թէքմիլ իտարէսինի օնա թէսլիմ իթմէեիպտէ, եալընըզ պիր տէրս թէսլիմիյլէ իքթիֆա իյլէմէքտէ իմիշլէր, մէկերշի մէքթէպ իտարէսինի, քէնտիլէր, էֆէնտիի միւամիլէյհտէն տահա իեի՞ մի պիլմէքտէ իմիշլէր քի, նաֆիլէ եէրտէ, հէմ միլլէթին բարասընը սարֆ ութլէլֆ իթմէքտէ, վէ հէմտէ եիզ էլլի նէֆէր ֆուգուրա չճուգլարընը սօգագլարտա՝ կէզտիրմէքտէ տիրլէր։

Զօղլար, իշպու թէքմիլ վիճտանա դարշը օլան քէյֆիյէթի օգուեուպ, վէ սէօյլէտիքլէրիմիզին քեամիլէն սահիհ օլմասընը տա պիլտիքլէրինտէն, աճապա պունուն հիքմէթի՞նէ տիր քի, փաթրիգխանէ պիլմէքտէ վէ կէօրմէքտէ օլտուղու հալտէ, հալէա միսատատէ իյլէմէքտէ տիր, տէյի թէճաճճիւպ վէ թէէսսիւֆ իյլէմէքտէ տիրլէր։

Զօղլար, իշպու թէքմիլ վիճտանա դարշը օլան քէյֆիյէթի օգուեուպ, վէ սէօյլէտիքլէրիմիզին քեամիլէն սահիհ օլմասընը տա պիլտիքլէրինտէն, աճապա պունուն հիքմէթի՞նէ տիր քի, փաթրիգխանէ պիլմէքտէ վէ կէօրմէքտէ օլտուղու հալտէ, հալէա միսատատէ իյլէմէքտէ տիր, տէյի թէճաճճիւպ վէ թէէսսիւֆ իյլէմէքտէ տիրլէր։

Պիզիմ իթիգատը գավիմիզէ կէօրէ, պունուն հիքմէթինի պաչգա պիր չէյ օլմաեբպ, անճագ հագդը աճիզանէմիկտէ տէրքեար օլաճ հասէտիլէ, քէնտի խօտպինլիքլէրի տիր. չիւնքի, սէքիզ օն սէնէտէն պէրու, հէր չարբըգլըզը հէմ կէօրտիւք հէմ սէօյլէտիք, վէ քեաֆֆէսինտէ տախի հագդը չըգտըգ, իշթէ անընդ իչին, կէրէք մենճ աղա թագըմըրը, վէ կէրէք թարաֆտարլարը, թէքմիլ միլլէթ խարապտա օլսա, եինէ քէնտի էնանիյէթլէրինէ թօղունտուղունտան, պիզիմ սէօյլէտիկիմիզի եաբամամագլըգա, իսրար իյլէմէքտէ տիրլէր, վէ, հիչ տէկիլ իսէ, պարի պիր խուսուստա օլսուն. էհալի նէզտինտէ քիչիւք տիչմէմիզէ պէքլէմէքտէ տիրլէր, հալպու քի, մուղայիրի օլարագ, հէր խուսուստա տախի քէնտիլէր քիչիւք տիչմէքտէ տիրլէր։

Իշթէ Արեւելքին, միլլէթճէ մէմնունիյէթպախչ հալէրիմիզէ տայիր վիրմիշ օլտուղու տիկէր մալիւմաթլարընտա, նէ աեարտա չէյլէր օլտուգլարը, մէղքիւր կեդրոնական վարժարան հագդընտա վիրտիկին. տէն անլաշըլըր։

Ճիզվիթ զաղէթասընա կէլինճէ, արթըգ անտէն, միլլէթիմիզճէ հիչ պիր տօղրու հավատիս պէքլէնիլմէմէգ, չիւնքի, անընդ մագսէտի, անճագ վէ անճագ բարա գաղանմագ տըր, վէ էհալիմիզին սագլըճընա կիւլիպ բարասընը ալմագ տըր, թէքմիլ միւտահինլիկի իճրա իյլէմէքլիք տիր, վէ հագդընտա վար տըր, չիւնքի, մենճ աղա թագըմը, էօյլէ իսէ, թէմէ քտէ տիր, վէ պունունտա պաչլըճա իսպաթը չու տուր քի, թէքմիլ Դաթօլիք էհալիսինին, նէ Փաթրիգխանէսինէ, նէ մէքթէպլէրինէ, նէ քիլիսէլէրինէ, վէ նէտտէ չախալարը. նա տայիր, գուսուր վէ գրիթիգ նէվինտէն, իքի սաթը պիլէ պիր չէյ եազմատը՝ վէ եազմատը՝ հալտէ, պիզէ տայիր իսէ, նէ գատար զարարը չէյլէր վար իսէ, հէմ եազմագտա, վէ հէմտէ եինէ պիզէ օգութտրըմագտա տըր, չիւնքի, օգուեանլարընը, եիւզտէ տօգսան պէշ պիզտէն տիր, թէքմիլ Դաթօլիքլէր. տէն, եալընըզ եիւզ քիչի պիլէ օգումագտա տէկիլ տիր, չիւնքի Դաթօլիքլէրիմիզտէ, պիզիմգատար տախի զաղէթա օգումագլըգ զայրէթիեօգ տուր. վէ տահատա զարիպի չու տուր քի, Մանզումէ 28 սէնէլիք պիր զաղէթա օլտուղու հալտէ, պու կիւ. նէ գատար, հիչ պիր սէնէ տէֆթէ. րիմիզտէ, թէքմիլ օն Դաթօլիք իսմի կէօրիւլէմէմիշ տիր, վէ հաթթա. Փաթրիգխանէլէրի պիլէ, հիչ տէկիլ իսէ մէրագ վէ եախօտ ազամէթ իչին օլսուն, պիր Մանզումէ ալմագտա տէկիլ տիր, վէ Պատրիարքլարը Ազարեան էֆէնտի հագրէթլէրի, կէրչի Փաթրիգլիք բիւթպէսինէ նայիլ օլտուգլարը հաֆթա, ալթը ալլըգ ապօնէ եազըլարագ, տէօրթ մէճիտիյէ վիրմիշլէր իսէտէ, ալթը այկէչտիկի կիպիտէ քէստիրմիշլէր տիր. վէ պուտա պիր հօշնուտսուզուղա մէպնի օլմաեբպ, անճագ ատէթլէ. րինտէն օլմատըը իչին օլմալը տըր. զիրա, զոնն իտէրիզ քի, Հայրենիք, Փունջ վէ Արեւելք. վէ հաթթա Դաթօլիք զաղէթասը օլան Մէճմուայի Ախպարը պիլէ օգուեան Դաթօլիք բէք նատիր տիր։ Վէլհասըլ, մէղքիւր զաղէթանընդ, միլլէթիմիզճէ զարարտան պաչգա հիչ պիր չէեի պատի օլսմաեաճաղը թապիի տիր։

Պինտէն ալէյհ տիմէք տիր քի, միլլէթճէ հալիմիզին այնասը, անճագ վէ անճագ Մանզումէ սաեըլսա ճայիզ տիր, վէ Մանզումէեի օգուեան զաթլարտա, զաթէն հէր թասվիրիմիզի կէօրմիշլէր տիր, վէ էօյլէճէտէ տէվամ իյլէմէքտէ տիր։

Վազտա, միլլէթճէ կիտիչիմիզին սահիհ թասվիրինի իպրագ իթմէքլիք, չօղլարընը էսէֆինի մուճիպ օլմագտա տըր, վէ օլ պապտէ, պիզ տախի էսէֆ իյլէմէքտէեիզ, լաքին, չի՞չարէ քի, եինէ ֆայիտէտէ պէօլէ եաբըլմագլըգտա տըր, պիզիմ իթիգատըմըզ պուտուր, իյլէթիմիզի սագլաեըպտա էօյմէքտէն իսէ, մէյտանէ չըգարըպտա տէրմանընը ա. բամագլըգ, հէմ մուգատտէս պիր վազիֆէ վէ հէմտէ ագըլըլըգ տըր։

Բեա՛չքի, պիզիմ եազտըգլարըմըզ եանլըշ վէ եախօտ միւպալաղալր պուլունսա իտիտէ, պիզ քիչիւք տուչմուչ օլսա իտիք. լաքին, նէ գատար թէէսսիւֆ օլունսա ճայիզ տիր քի, Մանզումէտէ կէօսթէրիլէնլէր, ատէթա պիր ֆօթօկրաֆ թասվիրի կիպի, նօղթասընա նօղթասընա սահիհ տիրլէր։ Եալընըզ իքի միսալ իլէ թասվիրդ իտէրէք խաթմի քէլամ. տէլիմ։

Հէր միլլէթ հագդընտա օլտուղու կիպի, միլլէթիմիզին կիւդէլիկինի վէ չիրքինլիկինի կէօսթէրէն այնա, մահղա քէնտի քիլիսէլէրի քէնտի մէքթէպլէրի, քէնտի քիթապճը տիւքքեանլարը, վէ քէնտի զաղէթալարը տըր։

Փիլիսէլէիմիզին, մէքթէպլէրիմիզին, վէ քիթապճը տիւքքեանլարընը հայլերի, զաթէն մալիւմ տուր, նէ մատտի վէ նէտտէ մանէվի սուրէթտէ հիչ պիր իսլահաթ վէ հիչ պիր թարագգը կէօրիւլէմէ. տիքտէն պայգա, կէօրիւլէպիլմէ. սինէ տայիր պիր իւմիտ վէ պիր է. մարէ տախի պուլունմագտա տէկիլ տիր։ Հալէա, իքի միլեօն Էրմէնի նամընը թաչըմագտէ օլտուղու հալտէ, քիթապճը տիւքքեանը նամընա չայէսթէ, եալընըզ, պարի պիր թանէճիք օլսուն քիթապճը տիւքքեանընմըզ պուլունմագտա տէկիլ տիր, չիւնքի, էօյլէ պիր տիւքքեանը պէսլեէպիլէճէք գատար նէ օգուեան պուլունմագտա տըր, վէ նէտտէ է. հալիեի օգումաեա թէչվիգ իտէն պիր հէյեէթ, հէլէ քիւթիւպխանէ. միզի վէ էմանլինի կէօրմէքլիք իգ. պալինէ պիզ նայիլ օլմաեաճաղըզ տըր. վէ զաղէթալարըմըզա կէլինտիքտէ, Հայրենիք եալընըզ օն բարաեա օլտուղու հալտէ, իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, էլտէն, կիւնտէ անճագ իչ եիւզ նիւսխէ սաթըլմագտա օլուպ, վէ պէլքի պիր օլգատարտա ֆապօնէսի ոլմալը՝ տըր քի, բարա գաղանմագլըգ չէօյլէ տուրսուն, մէսարիֆի պիլէ չըգամագ. վէ գօսգօճա Արեւելք իսէ, պըրագալըմ էֆքեար ճիհէթիլէ զըտտիյէթիմիզի, տօղրուսու, նիհայէթ, պուրաճա, օգուեանլարընա լաեըզ վէ իհթիեաճընտան զիեատէ միւնտերիճաթը պուլունուպ, վէ պիր այտան պէրուտէ, եալընըզ 20 բարաեա սաթըլմագտէ օլտուղու թագտիրտէ, հիչ տէկիլ իսէ էլտէն, իքի իչ պին նիւսխէ սաթըլմասը լազըմ կէլիր իքէն, մէսմուաթա նէզարէն, վէ հէմ տէ բէք սահիհ օլմալը տըր, եալընըզ տէօրթ եիւզ նիւսխէ սաթըլմագտա տըր, վէ պու երկիրմի բարանընտա ալթը եէտի բարասը սաթըճըեա, իքի բարատան զիեատէսի բուլա, վէ իչ բարասը տա քեաղըտա վիրիլմէքտէ տիր, վէ կէրիտէ գալան օլ սէքիզ տօգուզ բարա իլէտէ, օթուզ քիչինին իւճրէթի չըգաճագ տըր։

Եալընըզ էլտէն սաթըլմաերպտա, էլպէթթէ ապօնէլէրի տախի վարտը տէնիլիր իսէ, օ տախի պիւեիւք պիր չէյ տէկիլ տիր, հայտէ, օլսուն օլսուն տա, սաղընտա, տէօրթ եիւզ վէ հայտէ պիրազ տահա ճէօմերտիք իտէրէք ֆարզ իտէլիմ քի, թամ պէչ եիւզտէ ապօնէսի պուլունմագտա տըր, իմտի, մէկերչի պուգատար զահմէթ իլէ մէյտանէ կէլէն պիր զաղէթատան, եալընըզ եիկիրմի բարաեա օլտուղու, վէ հէմտէ էրմէնիճէ տիր տիեէրէք, քեաֆէյի «ազդասէրլէր» օգուտուգլարը հալտէ, եալընըզ սէքիզ տօգուզ եիւզ զաղէթա սաթըլըը իսէ, պէ յլէ պիր էհալիտէն, թարագգը վէ թէգատտիմ պէքլէնիլէպիլի՞ր մի, հէրքէս անլաեապիլիր։

Վէ Մանզումէմիզէ կէլինճէ, կէչէն սէնէ, պու վազըթլարտա, պէն իչ եիւզ նիւսխէ օգունմագտա իքէն, մէճպուրի քէսէ քէսէ իսէ, պու կիւն անճագ եէտի եիւզ էլլի նիւսխէ թապ իթմէքտէեիզ, պիզ եալանը իրթիքեապ իտիպտէ էօկիւնմէեիզ, էվվէթ, տօղրուսու պու տուր։

Միլլէթիմիզին հալինէ պու պիրինճի միսալ, կէլէլիմ իքինճի միսալէ։

Տէօրթ սէնէ էվվէլ պիզ պիր Տիւթուր պաչլատըգ, Տիւթուր քի, պիր միլլէթ իչին, սու, վէ հավա, վէ նաֆագա մագամընտա էհէմմիյէթի վար տըր, վէ հալէա պու կիւնէ գատար թէքմիլ իտէմէտիք։ Կէչէնլէր.

տէ, պարի զազէթա միւնասէպէ. Թիլէ, էհալիմիզ հէմ օգուստն, վէ հէմտէ մէճճանէն պիր Տիւսթուր սահիպի օլսուն արզուսու իլէ, քիթապ չէքլինտէ օլարագ իւչ աեա գատարտա տէվամ իթտիք, վէ հիչ տէկիլ իսէ, օլ սաեէտէ պէշ ապօնէ կէօրէմէտիքտէն պաշգա, պաղըլարտան սիթէմլէր տախի իշիթտիկիմիզտէն, թէրքէ մէճպուր օլտուգ։

Իմտի, պիր միլլէթտէ քի, հալէա պու կիւն վէ պու սաաթա գատար, քէնտի Տէվլէթինին գավանին՝ ունի զամաթնա պիլէ մալիք տէկիլ տիր, պիր էհալիտէ քի հալէա անը օգումագ վէ պիլմէք պիլէ իսթէմէքտէ տէկիլ տիր, վէ պիր միլլէթտէ քի, հալէա թէքմիլ փաթրիգխանէսի, վէ թէքմիլ հէյեթի իտարէլէրի, պիլէ պու իհթիեաճը չէտիսի հիսս իթմէքտէ, վէ տիւշինմէքտէ, վէ չարէսինէ չալըշմագտա տէկիլ տիր, վէ պիր էհալիտէ քի, հէր միւսրիֆլիկի իթմէքտէ օլտուգտան պաշգա, բիւպլիք պալօ կիպի բէզալէթլէրէ պիլէ, եալընըզ իսթանպօլտա, սէնէվի օթուզգըրդ պին լիրա սարֆ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, էհալինին թէնվիրի էֆքեարը ուղրունտա իսէ, եաէընըզ պին լիրալըգ պիլէ պիր ֆէտաքեարլըգ իպրազ իլլէմէքտէ տէկիլ տիր, մէկէրչի թարազդը վէ թէգատիւմ, վէ պինաէն ալէյհ զէնկինլիք կէօրիւլմէջիք միւմքին օլապիլիր մի։

Խիւլասայի քէլամ, քեաֆֆէյի տօսթլարըմըզա վէ ղազէթամըզը օղուեան զամլարա, քէնտի մէնֆաաթլարընը տիւշինէրէք, հէր նէրէտէ լաեզգը մէքթէպ կէօրիւրլեր վէ պուլուրլար իսէ, էվլատլարընը վիրիպատ, թահսիլի ուլումու ֆիւնուն վէ լիսան իթտիրմէջիկէ չալըշմալարընը խալիսանէ նասիհաթ իտէրէք խաթմի քէլամ իտէրիզ։

. . . Միւլլիֆ.

Ազգային սֆիաթը իլէ, բիւյիք վէ ատի պալօլար վիրիլմէջիք թէպիրի ալէյհինտէ օլտուղունուզտան, կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, եինէ ուզունճա պիր պէնտ եազմըշ ի. տինիզ։

Պիր ատէմ, պիր շէհին եա լէյ հինտէ վէ տէ եախօտ ալէյհինտէ պիր էֆքեար պէնան իթտիկի հալտէ, սէպաթ սահիպի օլուպ, օլ էֆքեարտա տէվամ իթմէկի տիր. իշթէ պունու տիմէմ իլէ, շունու անլաթմագ իսթէրիմ քի, զաթընըզդն եազարգլարը պէնալէրտէ, պազը պիր պիրլերինէ մուզայիր էֆքեարլար կէօրիլմէքտէ տիր, մէսէլա, զաթընըզ հէր կիւն վէ հէր սաաթ միլլէթ նասիհաթ իթմէքտէ վէ վաղ վիրմէքտէսինիզ քի, պիր ան էվվէլ էվրօբա մէտէնի միլլէթլէրինտէն իպրէթ ալըպ, վէ օնլարա պէնզէմէյիհիզ տէ յի։ Պու էֆքեարընըզ բէք կիւզել, բէք ալէա, կէրչի հէրբէս իսահ. սին իթմէքտէ տիր, վէ թէչէքքիւրտէ թազտիմ իտէրիզ, լաքին, պուրաճգտա շունու ըէճա իտէրիզ քի, օլ պիզէ նասիհաթ իթմէքտէ օլտուղունուզ թէպտիրին իճրասընա դալզըշըրզըմըզտա տա, թահսին իտիպ վէ մէճմուն օլաճագ եէրտէ, մուզայիրի օլարագ իսէ, թէքտիրէ տախի գալգըշմագտասընըզ, չէօյլէ քի, «զէնտէ շաշբրաբմ, ուսթամ, նասը օյնաեաճաղըմ» տէտիկի կիպի, սիզտէ, պիզի շաշբրթմագտասընըզ. մէսէլա, բիւյիք պալօլարըմըզդա, ֆահիշէլէրի տախի գա զուլ իթմէքլիկիմիզէ գարշը եազմագտա ընըզ։ Էյ Ալլահ՝ ազիզ գուլու, պիր քէրրէ ինսաֆ վէ մէրհամէթ իտինիզ, ահա. պա պի՛զմի ի՛հատ իթտիք պու պալօ տէնիլէն չէեի, մէկէրչի անը տախի էվրօբատան իպրէթ ալմագտա տէ. կի՛միեիզ. մէկէրչի օլ սիզին թահ. սին իթտիկինիզ, վէ քէզալիք օլ սի. զին մէտէնի տէտիկինիզ էվրօբա միլլէթլէլինտէն էօյրէնմէքտէ տէկի՛լ. միեիզ. ա՛ նանքէօր ատէմ, պիզիմ պու զայրէթիմիզ, մահգա եավաշ եավաշ, թըպզը անլէրէ պէնզէմէքլիք արզու վէ նիյէթինտէն նէչէթ իլլէմէքտէ տէկի՛լ մի տիր. վէ պինաէն ալէյհ, մէկէրչի սիզին վէ սիզին կիպիլէրին վիրտիքլէրի նասիհաթլարա իթաաթ իթմէքլիք էֆքեարը իլէ տէկի՛լմի տիր։ Լաքին, չիմտի պիլիրիմ, վէ բէքտէ իեի պիլիրիմ քի, սիզտէ գալգըպ տիեէճէքսինիզքի, «իեի եա, ա՛ գարտաշ, պիզ պու նասիհաթը վիրմէքտէ իսէք, էվրօբա միլլէթլէրինին, տէկիլ բիւպլիք պալօլարը, իլլա հիւնէր ու սանաթ վէ ուլում ու ֆիւնունլարը իչին վիրմէքտէեիզ» տէյի. իեի էմմա, մէկէրչի պիլմէ՛զ միսինիզ քի, հէր իշ, հէր կիտիշ, վէ հէր եօլտա թէգատիւմ իտիշ, էօյլէ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա օլմամըզդ, իլլա, տէրէճէ պէ տէրէճէ, վէ վարա վարա օլուր. վէ հէր գանղի իշտէ օլուր իսէ օլսուն, էվվէլա անընէ. լիֆպէսինտէն պաշլամատըգճա, պաշա չըգարըլմամազ. կէրչի չիմտի պիզ բիւպլիք պալօլարընտան պաշլատըգ, լաքին, ելպէթթէ, պունուն տահա իլէրիսիտէ վար տըր, ազաճըգ ոապր իտինիզ, պիլմէ՛զմիսինիզ քի, էվրօբալըլարա պէնզէեէպիմէքլիք ճիհէթինին էլիֆ պէսիտէ, պալօլարտա, գըզ վէ էրքէք էվլատլարըմըզը, ֆահիշէլէր իլէ գարտաշ վէ գըզգարտաշ եարմագլա օլապիլիր։

Էվվէլլերի պիզ, պաշըմըզդտա կիճէլիք պիր գավուգ, վէ սըրթըմըզդտա իրի պիր էլմա քիւրք, վէ տիզիմիզտէ եա գըրմըզը պիր չագշըր վէ եատտա իրի պիր շալվար, վէ պէլիմիզտէ տտիսի ուզուն պիր չալ իլէ, էրքէճէ պիր թարաֆտան, վէ ուզուն պիր անթէրի, վէ պօլ պիր շալվար, վէ պաշլարընտա եաղմա պաղլը գատընարըմըզդտա տիկէր թարաֆտան, «ա՛խ մէնտիլ, մէնտիլ, մէնտիլ, գալտրը գօ՛ղլարըն ինտիր...» հօրա կէլին հավասընը, վէ պալրգ գաչար օեունլարընը էվէրիմիզ պուճագլարընտա իճա իթմէքտէ, վէ էյլէնմէքտէ տէկի՛լմի իտիր. վէ հալ պու քի չիմտի իսէ, գըզլարըմըզըն վէ գարըլարըմըզըն, գօղլարը վէ կէօքիւլերի, վէ ուզուզլարը աչըգ, վէ ճիճիլի պիճիլի էնվայի էլպիսէլէր իլէ, վէ էրքէքչէրիմիզ տախի աչըգ պաշլա, վէսրգը սրգը բանթալօնլար, վէ սիեահ սիեահ սէթրիլէր, վէ բուղէնլի պօթինլէր, վէ պէեազ պէեազ էլտիվէնլէր իլէ, ճան ճանա վէ մալ մալա գարըշտըրարագ, օլ կիւզել կիւզել կազլար, այնալար, լամպալար, աֆիսէլէր, թիւլլեր, չիչէքլեր, կիւլլեր, սագսըլար, շալվար, հալըլար, վէ էմալլերի, իլէ միւքէմմէլ սուրէթտէ տօնանըլմըզ պալօլար սալօնլարընտա, հրեշտակլար միսիլու ուշարճասընա, եէտի սէքիզ եիւզ նէֆֆէր նէվճիվանլարըմըզլա թօբլանարագ, կիւլլուպ օյնաշմագտա տէկի՛լ մի տիրլեր։

Ա՛ գարտաշ, արթըգ սիզտէ, սահիհէն, պիւթիւն պիւթիւն սօֆուլուգ վէ ապտալըգ եօլունու թութարագ, ատէթա պիզի պիր ճգնաւորլուղա՝ մը կէօթիւրմէք իսթէմէքտէսինիզ, հիչ տէկիլ իսէ, պիր տէֆա, օլ էսկի հալլեր իլէ, չու եէնի թարագը վէ թէգատիւմլերիմիզի կէօղերինիզ էօնիւնէ կէթիրիպ տէ, մէմուն վէ մէսրուր օյմալը տէկի՛լ. միսինիզ։

Էվրօպալըլար, պու մէտէնիյէթէ եէթիշէպիլմէք իչին, սիզտէ պիլիրսինիզ քի, էն ազը եէտի սէքիզ եիւզ սէնէ չալըշմըշ օլտուղլարը հալտէ, պիզ իսէ, հէլէ համտ ու սէնալէր օլուն, մէկէրչի, Միացեալ Ընկերութիւն իլէ մեծ ադալարըմըզ, վէ սիվիլիզ ճէնթըլմէնլերիմիզ սայէսինտէ, եալընըզ պիր եէտի սէքիզ սէնէ զարֆընտա, անլէրէ եէթիշտիքտէն պաշգա, հաթթա, պիր տէրէճէեէ գատար, անլէրի կէչմէքտէ տախի տէկի՛լմիեիզ. Ղազընըզ պիր տէֆա, նիչէ էվրօպալըլար, պիզիմ պալօլարա, միլէլի սայիրէ պալօլարընտան զիեատտէ բարա վիրմէքտէ տէկի՛լմի տիրլեր, վէ պու տա, պիզիմ պալօլարըմըզտա, գալպե հօշ կէլիճի, վէ ինսան թապիաթընա մուվաֆֆըգ պուլունուճու հալէրին... տահա զիեատտէ չօգ պուլունմասընա, պիր իսպաթ տէկի՛լ մի տիր, վէ պինաէն ալէյհ, թէքմիլ միլլէթինիզին չա՛նու չէրէֆինի արթըրմագտա տէկի՛լ մի տիր։

Իմտի, պունլարը կէօրիւպտէ, նասը՛լ տա վիճտանընըզ գալտրըրըպտա, գարշը սէօյլէմէքտէսինիզ, վէ գա՞նղի ինսաֆ իլէ, հալէա պիզ իլերուլէմէեօրուզ, վէ էվրօպա միլլէթլէրինէ եագլաշամաեօրո՛ւզ, վէ մէտէնիյէթտէնտէ ուզագտա՛գալմագտաեըզ տիեիեօրսունուզ, ինսա՛ֆ իտինիզ ինսա՛ֆ. ինհթիմալտիր տիեէճէքսինիզ քի, պու թէպէտուլաթըն քեաֆֆէսի տախի, պիզիմ մայմունճա թապիաթըմըզ իսպաթ իտէր խարճի չէյլէր տիրլեր, միֆիտ վէ տախիլի հիչ պիր թէպէտուլաթ եօգ տուր, տէյի Լաքին, ա՛ միսիւ Փանոսեան, նէ՞տէն պիլտինիզ տախիլի թէպէտուլաթըմըզ պուլունմատըղընը, մէկէրչի, սիզ պիր ճի՞նմինի՞զ, պիր շէյթա՞նմըսընըզ քի, հէրքէսին իչէրիսի՞նէ տախի կիրէրէք պիլմէքտէսինիզ, մէկէրչի, անը տախի մուայէնէ՞ մի իթմէքտէսինիզ, վագաա, պու թէպէտուլաթըն պիր գըսմը խարճի իսէտէ, պիր գըսմը տախի մութլաղա տախիլի տիր։ Հա՞նգի, նէլբէտ դալտրլար օլ էսկի միտէլէրիմիզ, օլ էսկի պաղըրսագլարըմըզ, օլ էսկի կէօտէնէլէրիմիզ, վէ օլ էսկի ճիկէրլերիմիզ, վէ տալագլարըմըզ, մէկէրչի, չիմտի պիզ, տէտէլէրիմիզ վէ պապալարըմըզ կիպի, գըրմըզը պիպերլի ֆասուլեա բաչալարը մը, վէ թահինի սիրքէլի պագլալա՞ր մը վէ պէօրիճէլէր մի՞ եէմէքտէեիզ. մէկէրչի, տախիլէն միտէլէրիմիզ տախի ինճէլմիշ օլտուղունտան, չիմտի, անճագ հագմի գօլայ վէ նէֆիս թամամար եէմէքտէ տէկի՛լմիեիզ, վէլհասըլ, պու ֆարգը ագիմ, տախիլէն տախի, պիսպիթիւն թէպտիլ օլմուշ օյմագլըղմըզդա պիր իսպաթ տէկի՛լ մի տիր։ Շիմտի տէ գալգըպտա, իհթիմալտիր տիեէճէքոինիզ քի «օ՞ֆ՝ գարտաշ, պիզ տախիլի ճիհէթճէ էվրօպա միլլէթլէրինէ պէնզէմէքլիք նասիհաթը վիրմէմիզ իլէ, տէկիլ միտէճէ, իլլա ագըլ ֆիքիր, վէ զիհին, վէ թաալիմու թէրպիյէ ճիհէթլէրինի անլաթմագ իսթէմէքտէեիզ» տէյի, էօյլէ՞ մի. իմտի անընտախի ճէվապընը վիրէլիմ քի, արթըգ ազղընըզընը էօյլիսիսինիզ թէքմիլ պիր սուրէթտէ վիրմիշ օլալըմ։

Պունտան գէրդ էլլի սէնէլէր մուգատտէմ, պիր եէրտէ պէշ օն քիշի թօբլանտըգլարընտա, պիր չօգ պօշլագըրտալար իլէ վագթի կէչիրիրլեր իմիշ, էօյլէ տէկի՛լ մի, հալ պու քի չիմտի իսէ, համտ օլսուն, էօյլէ՞ մի տիր եա, եալընըզ պիր գաչ կիճէլէր, պիր դաչ մէճիսլէրտէ հազըր պուլունունուզտա պաշընըզ քի, նէ՞ գատար եիւքսէք եիւքսէք մէսէլէլերտէն պահս օլունմագտատըր։ Խիտա՞ ալիմ, չիմտի իչիմիզտէ էօյլէ տիպլօմաթ զաթլարըմըզ բէյտա օլմուշ տուր քի, տէկիլ եագընտա, իլլա պունտան իքի եիւզ սէնէ սոնրա պիլէ, Ռուսիեանընն վէ եախօտ սայիր պիր տէվլէթին, նէ հալքէսպ իտէճէկինի հիսապ իտէպիլմէքտէ տիրլեր, վէ հէլէ չու չիմտի քի «օլիթիգա մաքինալարընը, ատէթա բարմագլարը իւզերինտէ օյնաթապիլմէքտէ տիրլեր, մէսէլա, քիմի կիզմարգ կիպի պիր տիպլօմաթընը գուսուրլու թարաֆլարընը մէյտանէ չրգարըպ իլզահ իթմէքտէ, քիմի ինկիլիզ տէվլէթինին, եա մահվընը վէ եատտա ազամէթինի քէշֆ իլէ պէեան իլլէմէքտէ, վէ քիմի Ֆրանսանընն պաշընա սեպտեմբերին սէքիզի սաաթը ալթըսը բատտէլերինտէ պիր մաղլուպիյէթ թէհլիքէսի մուշահէտէ պուեուրմագտէ, վէ քիմի ֆիլան տիպլօմաթընը իրատ իթտիկի պիրնութգունգուսուրլարընը պուլմագտէ, վէ անլէրտէն թէվէլլիտ իտէճէք ֆէնալըգլարընտա պուլուպ սէօյլէմէքտէ, վէ քիմի տախի կէլէճէք սէնէ սօղանընը օգգասընին գաչ բարաեա սաթըլապիլէճէկինի խաթիրա՞ճ իտէպիլմէքտէ տիր։ Էյ Փանոսեան, սէօյլեեինիզ չիմտի սէօյլեեինիզ, վէ ճէվապ վիրինիզ պագալըմ, պունլարընը քեաֆֆէսէ տախի, թարիգբ մէտէնիյեթտէ. ֆէվգ էլ ատէ իլէրու կիթմիշ օլմամըզդա, պիտիք պիտիք պիրէր տէլիլէր տէկի՛լ մի տիրլեր։

Հալէա ինքեարա ճիւրաթ իլէ գարշը սէօյլեեպիլէճէք պիր քէօշէնիզ պուլունմագտա՞ մը տըր։

Պիլիրիմ, չիմտիտէ գալգըպտա, տիեէճէքսինիզ քի, «պունլար, անճագ լագլագըյեեթտէն իպարէթ տիրլեր, պօշ լագըրտըլար տըրլար. վէ պիզտէ պիրինին ազաճըգ բարասը պուլունտո՞ւ մու իտի, անինտէ հէմ մենճ ազա՞ օլուր, հէմ հաքի՞մ օլուր, հէմ տիրլօմա՞թ օլուր, հէմ ավօգա՞թ օլուր, վէ հէմտէ, վէրհասրլ, հէր պիր իշէ ագը իրէր օլուր» տէյի. իեի եա, ա՛ գարտաշ, տահա՞ իեի եա, տահա՞ իեի եա, վարսընը էօյլէ օյսուն, նէ՞ իսթէրսին, մէկէրչի էվրօբալըլարընը, պիր չօգ սէնէլէր մէքթէպլէր իչինտէ էօմիւրլէր սարֆ իտէրէք էօյրէնտիլէրինի. պիզ իսէ, պէօյլէ տուրուպ տուրտուղումուզ եէրտէ, պիրտէն պիրէ էօյրէնէպիլմէքտէ իսէք, ֆէնա՞մ բ եաբմագտաեըզ. թա տօղուչումուզդտան ալիմ, քեամիլ, բոլիթիգօ, վէ տիրլօմաթ օլմագլըղմըզդա, պիր կիւնա՞հ մը իշլէմէքտէեիզ. պու մերթէպէ եիւքսէք պիր իսթիտատ վէ պիր զէքեավէթ, էկէրչի սայիր միլլէթլէրտէ պուլունմուշ օլսա իտի, մէկէրչի չիմտի քէնտիլերի, արչը ալէահեա գատար չըգարմագլա՞ըմը. տիր։ Սէօյլեեինիզ միսիս Փանոսեան սէօյլեեինիզ, լաքին, տօղրո՞ւ սէօյլեեինիզ, իքի էլինիզի կէօքսիւնիզէ վազ իտէրէք սէօյլեեինիզ, մալիմ եա, Ալլահա ճան վիրմէճէքսինիզ, նանքէօրլիք վէ խօտպինիք իթմէեեէք, ինսաֆ իւզրէ սէօյլեեինիզ, օտամըզ տէրուինտէ տուրտուղումուզ եէրտէ, ֆիլան ժէնէրալ, ֆիլան մուհարեպէտ, էկէրչի չու վէ եատա պու թէտպիրտէ պուլունմուշ օլսա իտի, չու վէ եատա պու գալեաեը վէ գուլեեի ֆէթհ ուզաթթ պիրլե, քեամիլէն տիւշմէնէ ղալէպէ չալմըշ օլաճագ իտի» տիեէնլերիմիզ, էվվէթ, պունու պիլիպ սէօյլեեինլերիմիզ եօ՞գ մու տուր, վէ պու քերամէթտէ, քիչիք պիր շէ՞յ մի տիր, վէ պինաէն ալէյհ, պունու թահսին իթմէքլիքտէ պօրճուսուզ տէկի՛լ մի տիր, վէ քէզալիք, տինեեիպ տինեեիպատ, «հազրգաթմէնտէ էօյլէ տիր, էօյլէ եա, էօյլէ եա, էվվէթ, էվվէթ, էֆֆէնտինին սէօյլետիկի բէք տօղրու տուր, բէք թամամ տըր» տիեէնլերիմիզ տախի եօ՞գ մու տուր։ Վէ էկէրչի, իչիմիզտէ, ֆէնինի հարպ ճիհէթինտէ պիլէ պու մերթէպէ սահիպ մէհարէթլերիմիզ պուլունմասը, չայեանը թէչէքքիւր վէ իֆթիխար օլտուղու կիպի, անլէրին սէօյլետիքլերինի անլաեապիլիպ վէ թահսին իռէպիլէնլէր պուլունմասը տախի, պաահիիֆթիխարըմըզ օլմագլըղա չայեսթէ տէկի՛լ մի տիր։

Շիմտի, պունատա գարշըլըգ, գալգըպ տիեէճէքսին քի, «գարտաշ, օլ թահսին իտէնլէր, անը սէօյլեեէնլերտէն, եա տահա զիեատտէ ճահիլ տիրլեր, վէ տէ եախօտ անլէրին տալգավուգլարը տըրլար, եանի Մասիսին թապիրինճէ, պընակալէզլերի տիրլեր» տէյի. լաքին, էկէր սահիհէն պունա տախի գարշը սէօյլեմէքլիկէ գալգըշըր իսէնիզ, պէնտէ արթըգ տէրիմ քի, սիզին իլէ միւպահասաեա կիրիշմէքլիք, սըրֆ սուեու հավանա գօեուպտա տէօյմէկէ պէնզէեէճէք տիր։

* * *

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

Իլան իթտիկիմիզ կիպի, Կաղանգկիւնիւ, Զաթալ խանտա, կիւնտուզիւն, Մեսրովպեան ընկերութիւնուն զինէթի, սայիր սէնէլէր միսիլու իճրա իտիլէրէք։ պիր մըգտար իեանէ թօրլանտըգտան պաշգա, կիճէ տախի, բէք կիւզել սուրէթտէ, վէ միւզիգա տախի պուլունտուղու հալտէ տէվամ իլլէմիշ տիր։

Կիճէ ճէմիյեէթինտէ, զուհուրա կէլէն արզու վէ տավէթ իւզէրինէ, Տօղթօր Թիրբէքեան էֆէնտի, վէ Ոէատէթ մուհարբիրի Քէլէքեան Տիրան էֆէնտի վէ աճիզէրի տախի սաաթ ալթըեագատար հազըր պուլունարագ իֆթիխար իլլէմիշիզ տիր։

Մէզքիւր զինէթտէ, միսմարէյհիւմ Տօղթօր էֆ. Իլէ Քէլէկեան էֆ. վէ Վարդուկեան էֆ., մէզքիւր ընկերութիւնու թէչմիգ նիյեէթի մէժմուհէսիլէ, պիրէր գըսա նութգիրատ իլլէտիքլերի կիպի, աճիզէրի տախի պիր դաչ լագըրը սէօյլէմիշիզ տիր. վէ պատէհու, ընկերութիւն ազալարընտան պիր տէլիգանը, ընկերութիւն թարաֆընտան պիր թէչէքքիւրնամէ օգուն մուշ տուր։

Տօղրուսու, մէզքիւր ճէմիյեէթտէ հազըր պուլունանլարըն քեաֆֆէսի տախի մէճմուն օլմուշլար տըր։

* * *

ԼԵԶՈՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ ԱՄՍՕՐԵԱՑ

—o—

Մասիատէ պազը լիսան հազգընտա շայեանը տիգգաթ պէնտլերի կէօրիւմիշ օլան Գեր. Ներսէքէ վարդապետ էսէրի օլտուղու հալտէ, պու տէֆա, պալէատէքի իսմիտտէ պիր բիսալէյի մէվզութէյի իլմիյեէ բուռնիւմայի զուհուր օլմուշ տուր։

Մէզքիւր բիսալէնին սէնէլիկի բիշին օլարագ եարմ լիրա, վէ թաշրալար իչին տախի 60 ղուրուշ օլուպ, վէ էլտէնիսմէսի 5 ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Ապօնէ եազըլմագ վէ մէքթուպ եազմագ իսթէեէն զաթլար, Իսթանպօլտա վագը Յակոբեան խանտա 14 նիւմէրօլու օտատոպիպէրեան էֆէնտիեէ միրաճաաթ իտէճէք տիրլեր։

Լիսան մէրագլըսը օլան, վէ իլմէ տայիր սայիր մալիմաթլար օգուտմագլըղա արզուքէշ պուլունան զաթլարը, մէզքիւր բիսալէեի օգումալարընը նասիհաթ իտէրիզ։

* * *

ԽԻԿԱՐ

Մէզքիւր բիսալէյի միւֆիտէնին դեկ. Նիւսխէսի տախի չըգմըշ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

—o—

Բարիզ 12 յունվ.

Մ. Ֆլօքէ թէքբար մէճլիսի մէպուսան բիեաէթինէ ինթիխապ օլունմուշ տուր։ Հօթէտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Ֆրանսըզլար իլէ Աննամլըլարտան միւրէքքէպ պիր միֆրէզէնին՝, միսթահքէմ պիր գարիեէնին մուհասէրէ-

սինտէ մուվաֆֆագ օլամատըղը վէ միւֆրէզէի մեզբիւրէնէն 13իւ թէ-լէֆ վէ 46ոը մէճբուհ պըրագըլտը-ղը պէեան օլունուեօր։

Պէրլին 12 յունվ.

Մէպուսան մէճլիսինէ բրէնսը Պիզմարգ լայիհայի ասքէրիյէյի քէ-մալը չիտտէթլէ միւտաֆաա էյլէ-միշ տիր. վէ տէմիշ տիր քի, «պիլ-ճիւմլէ տէվլէթլէր իլէ օլան միւնա-սէպաթըմըզ սուրէթի ֆէվգէլատէ տէ տիր. լաքին ինֆիլաթըն տահա չօգ զէման տէվամ իտէճէկի Ֆրան-սատա պիր թէպէտտիւլի նակէհա-նի զուհուր իտէպիլիր» միւշարիլէյհ, Բայիշթակ մէճլիսի լայէհաեր ասքէ-րիյէեի ըէտտ իտէճէք օլուր իսէ, ֆէսխինի իմբէրաթօրտան թալէպ էյլէեէճէկինի խաթիմէյի մէգալին-տէ պէեան էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 11 յունվ.

Խարիճիեէ նազըրը լօրտ էտիսլէ-նին հէյեթի վիւքէլատան չէքիլ-մէսի գտթիէն մուգաբրէր տիր։

Միւսթէմլիքեաթ նէզարէթինէ սըր Հէնրի Հօլոնտ թայեին օլուն-մուշ տուր։

Վիէննա 11 յունվ.

Ավսթրիա՝տէվլէթի, Ինկիլթէր-րա բօլիթիգասընըն մէթանէթ վէ տէվամընա՝իւմն ու իթիմատ իտէ-մէտիկինտէն, Ավսթրիա իլէ Ռու-սիա պէյնինտէ թէգարրուպ հա-սըլ օլուպ, տիւէլի սիւլիւսէ իթթիֆագը թէքրար թէէքիտ էյ-լէմիշ օլտուղու թէէմին օլունուեօր։

Լօնտրա 12 յունվ.

Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նազըրը լօրտ էտիսլէ, պու կիւն պատէղու-հուր պազը մէվատտըն՝միզաքէրէ-սի իչին պաշ վէքիլ լօրտ Սալիսպու-րինին տայիրէյի ըէսմիեէսինէ կի-տերէք նէրտիպանտան եօգարը չը-գար իքէն, պաղթէթէն իւզէրինէ պիր ֆէնալըդ կէլմէքլէ տէրհալ լօրտ Սալիսպուրինին թէնէֆֆիւս օտասընա կէօթիւրիւլմիշ իսէ տէ, պիր գաչ տագըդա սօնրա օրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

Պէրլին 13 յունվ.

Բայիրթագ մէճլիսինին տիւնքի իճթիմանտէ, Մ. Վէննտհօրթ գուվվէյի ասքէրիյէեէ տայիր օ-լան լա՝ֆհանըն իչ սէնէ միւտտէթ-լէ գապուլինի թէքլիֆ իյլէմիշ տիր, բրէնս Պիզմարգ իսէ, լայիհայի մէզ-քիւրէնին եէտի սէնէ իչին գապու-լինի թալէպտէ իսրար իյլէմիշ տիր, պու կիւն տախի միւզաքէրէեէ տէ-վամ օլունանագ տըր։

Բարիս 13 յունվ.

Գանունու տոքէրինին եէտի սէ-նէ միւտտէթլէ գապուլի զըմբըն-տա Բայիրիշթագտա բրէնս Պիզ-մարք թարաֆընտան իրատ օլու-նան նութք ումում էվրազը հա-վատիոտէ սուլհբէրվէրանէ սու-րէթտէ չէրհ ու թէքֆսիր գէլըն-մըշ տըր։

Ոօֆեա 11 յունվ.

Գու սոպահ ֆիլիպէտէ չըմէնտը-ֆէր սթասիօնունտա պիր ճէմի զա-ֆիր Մ. Զանդօֆու պէքլէեէրէք, միւմիլէյհի ըուլգէլտը վէ «գահր օլասընա խային» սէտալարը իլէ գապուլ էյլէմիշլէր տիր. բօլիս պու ճէմի զաֆիրէ գարշը միւմանաաթ-տա բէք չօգ զահմէթ չէքմիշ. վէ էհալի Մ. Զանդօֆուն պուլունտու-ղու վակօնա գաթարընը հինի հարէ-քէթինտէ չամուրլար սթմըշլար տըր։

ՍԱՐԱՖԻՃԵԼԷ

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էահ. Ուսմ	(Տ Սէրի)	
» » Ճուն.	2 գարան.	16- 5
» » Ճուն.	3 սապահ աչ.	16- 5
էն եիւքսէք »	»	16- 3
» »	էն աշաղը	16- 4
» »	բաթ 6 տէ	16- 5
Ա. Սէրի ինկիլիզ լիրասը		22-30
Բ. » » »		14-30
Գ. » Օսմանը լիրասը		16- 6
Ինգիլիզ քսուրսն քէսիկ		32-10
Բուսիլի չըմէնտըֆէր		35⅛
Բաբար զուրուշ		
Հավալէ օրգ »		25
Ագճէ ֆայէզի »		8-

—

ԱԳՈՒՈՕՆԼԱՐ ՖԻԵՆԹԻ

Գրէտի ժէնէրալ	6 %	6-09
Ոոսիէթէ ժէնէրալ	6 %	3-14
Իսթանպոլ պանգասը		5-27
Սոսիէթէ Օթոման		3-12
Թրամվայ	5 %	262
Լավրուտ (մատէն)		68

—

Օսմանլը 1 էրասը 100 ղուրուշտան	Ղր	փտ
Ինկիլիզ լիրասը	110	26
Ֆրանսըզ ալթունու	87	31
Բոլ	90	12
Գրիմից ալթունու	51	19
Գլեազ մէճիտլէ	107	1
Մէթալիգ	87	20
Գէլիք	102	
Ալթըրգ	102	
Թասվիրէյի էսհամ էն եիւքսէք	17	10
» աշաղը	17	10
Սաաթ 6	17	
Գաբպօն գայիմէսի գարիք	9	63

—

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

	Ղր.	Բր.
Գաբանը	38	25
Աչըլը	38	25

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Մագամը վալէյի Օէրասքէրի մէքթուպճուսու աթուֆէթլու Մըխ-թար էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիւթ-պէի պալէա,

Շէհիր էմանէթի մէճլիսի բիեա-սէթի մէճլիսի մէզբիւր ազասընտան սաատէթլու Ահմէտ բաշա հազ-ըէթլէրինէ,

Դայսէրիյէ սանճաղը միւթէ-սարրըֆլըղը եօզատ միւթէսար-ըրֆը սաատէթլու Պէհճէթ բաշա հազրէթլէրինէ,

Եօզատ սանճաղը միւթէսար-ըրֆլըղը Դայսէրիյէ միւթէսարրը-ֆը սաատէթլու Մէհէմմէտ Ալի բաշաեա,

Տըրաճ սանճաղը պիտաեէթ՝մահ-քէմէսի միւտտաիի ումումի մուա-վինլիկի մէքթէպի Հուգուգու Շա-հանէ մէէզունլերինտէն Սալիհ Հիլ-մի էֆէնտիեէ,

Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտ միլա-եէթի տախիլինտէ քեաին Հէրսէ պէտաեէթ մահքէմէսի բիեասէթի Գըպրըս միւլգա տիվանը թէմեիզ ազասընտան Մէլէքճան էֆէնտիեէ,

Գօնեա միւլաեէթի տախիլինտէ քեաին Արապսօն գայիմմագամլըղը Մէրսին գայիմմագամ վէքեալէ-թինտէն միւնֆասըլ Նաֆի էֆէն-տիեէ,

Հալէպ միւլաեէթի տախիլինտէ քեաին Բիլիս գազասը գայիմմա-գամլըղը Անթաքեա գայմագամը Սապրի էֆէնտիեէ,

Վիլաեէթի մէզբիւրէ տախիլին-տէ քեաին Իսկէնտերուն գազասը գայիմմագամլըղը Ֆիլիս գայիմ-գամը Սատատ պէյէ,

Վիլաեէթի մէզբիւրէ տախիլին-տէ քեաին Անթաքեա գայմագամ-լըղը Իսկէնտերուն գայիմմագամը Հիւսնի էֆէնտիեէ թէվֆիհ պուր-ուլմուշ տուր։

Իզմիր էրմէնի մվլէթինին գաբու-քէթխիւտալըգ խըզմէթինտէ պու-լունան Տիրան էֆէնտիեէ տէօր-տիւնճիւ բիւթպէտէն մէճիտի։

—

Զաթը սամի հազրէթի Սատրա-զամինին թահթը բիեասէթի ֆա-խիմանէլէրինտէ միւթէչէքքիլ վէ Ալիեէ վէ Մալիեէ վէ Նաֆսա նազըրլարը տէվլէթլու ճէվատէթ վէ Ցակոբ վէ Զէհնի բաշալար հա-զարաթընտան միւրէքքէպ իսլահա-թը Մալիեէ գօմիսիօնու տիլսի էվ-վէլքի կիւն ագաը իճթիմա իթմիշ տիր։

—Կիւրճի բրէնալէրինտէն բրէնս Գաբլանօֆ Օտէսա բոսթասը իլէ տիւնքի կիւն չէհրիմիզէ կէլմիշլէր տիր։

—Պէյօղլու միւսթանթիզլէրին-տէն Օսման Սբրրի էֆէնտինին ալ-մըշ օլտուղու բիւշվէթտէն տօլաեր իւշ սէնէ գալէապէնտիք վէ պէշ սէնէ մէէմուրիյէթինտէն մահրու-միյէթինէ հիւքմ ու գարար վէ-բիլմիկի մալիւմ տուր. մումայէյհ թարաֆընտան թէմեիզի տավա օ-լունմասը իւզէրինէ մահքէմէյի թէմեիզճէ տախի գարարը մէզբիւր թաստիգ օլունտուղու միւսթախ-պէր տիր։

. . . Խմբագիր.

Աչխարհ գիտցաւ թէ Շ. Դարա-հիսար այրեցաւ և ողորմութեան ու գթոյ արժանի վիճակի մը ենթար-կեցաւ։

Շնորհակալ ենք. ամեն ոք իւր ձեռնհասութեան համեմատ, իւր մարդասիրական և եղբայրսիրական պարտուց կատարման մէջ չը թերա-ցաւ։ Բարձր. Պատրիարք Ս. Հայրն փութաց թուղթերով մեր Վեհ. եւ Բարեխնամ Կայսեր զութն ու ո-ղորմութիւնը հայցել։ Ամեն. Խրիմ-եան Ս. Հայրիկ ամենայն սիրով յանձն առաւ Հանգանակիչ Մասնաժողո-վին նախագահել, և Դեր. Ներսէս Վ. Արսլանեան ու Մովսէս Վ. Կիւմ-րիւքճեան Ս. Հայրերն ալ անձնուի-րաբար առաջնորդել և յորդորներ կարդալ՝ որ ողորմին ողորմելի՝ Շ. Դարահիսարին, որ այս չորրորդ ան-գամն ըլլալով կը մատնուի այս դառնագէտ պատուհասին։

Իսկ Պարտիզակցի Վահան Վ. Մի-նասեանն ինչ կընէ իրրև հոգևոր հայր և ականատես այս ամենին. ճէ-ռիտէի Շարգըյէի ազգաքանչ թեր-թին մէջ, որում նուիրուած և զին-ուոր գրուած է, կը յորդորէ որ չողորմին Շ. Դարահիսարին, զի նո-րա կորստեան պատճառ «իւր ան-խելք կառավարողներն եւ մանա-ւանդ Ազգ. Վարչութիւն եղեր է՝ մինչև հիմակուան փորձերէն չը խը-րատուելով և գէթ մէկ ջրհան մը չը պատրաստելով». ուստի և իրա-ւունք չէ եղեր որ, նոցա անխել-քութեան հետևանքը ուրիշներ կը-րեն» ևն. ևն. ո՛վ անգութ տրամա-բանութիւն և անիրա՛ւ զրպարտու-թիւն։ Վ. վարդապետ ինչո՞ւ արդ-եօք լսել չէ ուզած այն ճշմարտու-թիւնն՝ զոր յայտնեցին յօդուածա-գիրք, և զոր ես ալ կը կրկնեմ ասա՝ միմիայն ի լուր և ի գիտութիւն Վ. Մինասեանի։

«Հրդեհը գիշերանց սկսաւ և ան-միջապէս ճարակեց ամեն կողմ. ըստ հուրը (Վ. Վ. ին ականջը խօսի) չկրը-ցաւ օգտակար լինիլ, զի ը՞ր ւ ն՞ր զի ե՞ր-ւ ի՞ ը՞ւը դեբ՞ւ բեբ՞ւ բ՞ւ-ի դ՞ր դեղը դ՞ւ՞ն ը՞ն՞ւ՞ բ՞ւ ի՞ ի՞ն՞ր. . . »

Լսեցի՞ր ով ճշմարտասէր Վ. խե-ցի՞ր որ ջրհան կայ՝ բայց ջուր չկայ եղեր. ասո՞ր համար ալ արդեօք Ազգն ու Ազգ. Վարչութիւն յան-ցաւոր են, ուստի և անարժան գը-թութեան և ողորմութեան խեղճ և անմեղ հրկիզեալներ։

Եւ ինչո՞ւ համար Վ. Վ. միեւնոյն բանը չի քարոզեր Ասլանպէկի նը-կատմամբ, ո՞չ ապաքէն և սա ինքին պատժի կայ. արդեօք սա ալ 4-500 տունէ բաղկացեալ գիւղ մ՝ըլլալով չ՝էր կրնար մէկ ջրհան ունենալ (*) և այդ դառն վիճակին չմատնուելու չը ծանրանալ այլոց վրայ, ինչո՞ւ կ՝ողորմին ուրեմն եւ առատապէս կողորմին և իրաւամբ պէտք է ո-ղորմին, զի «. . . մանաւանդ ըն-տանեացն և թէ խնամ ոչ տանիցին ի հաւատոցն ուրացեալ են»։

Ո՞ր գիրք, ո՞ր Աւետարան, ո՞ր վարդապետութիւն, ո՞ր օրէնք, ո՞ր խիղճ եւ ո՞ր քար սիրտ՝ քան Մի-նասեան Վ. Վ.ի կը պահանջէ ան-պաշտպան և անօգնական թաղուլ-այն թշուառներն՝ որք մասնաւորաց անխելքութեան զոհ գնացած են, եւ ո՞ր պատահար, արկած և դիպ-ուած սակայն ընդհանրապէս ան-խոհեմութեան, անխելքութեան եւ անզգուշութեան արգիւնք չ՝են, ըսէ՝ Վ. Վ.։

Մի մարդու անզգուշութեան աբ-դիւնք չէ՞ր Շ. Դարահիսարի կրակը-մի լուացարար կնոջ անզգուշութիւ-ը՝ն չէ՞ր ողբալին Արսլանպէկը մո-խիր դարձնողը այս պատճառները չեն՝ սասնկ հազարաւոր օրինակներ ընծայողները։ և ինչո՞ւ սակայն-չափ օգնութիւններ և ձեռնտուու-թիւններ կը լինին։ Ուստի՝ ուսաւ Վ. Վ. ողորմութեան ու գթութեան այդ ալանդակ բացառութիւն ու խորհ.-և ուստի են իւր այդ ար-տառոց ներշնչութիւնք.-իր —ե-ոբանէն-ճէրիտէի ճիզուիթ թեր-թէն անշուշտ-որ ինչպէս կը պարզ-ուի խմբագրական բռնաբռօսիկ և անճահ ու ալանդակ դիտողու-թեամբ. «բռնկած մօրուսէն սիկա-ռին կրակ պահանջող» բ-ե-ե-ան ձէն նման այս առթիւ կուզէ վրէժ լուծել կարապետ էֆ. Այնաճեա-նէն, որ դատ բացած է իր դէմ և որոյ մասին խօսելիքներս կը թողունք դատավարութեան վախճանին։

Տէր Խմբագիր, ճէրիտէի Շար-գիյէի պէս անսկզբունք և անար-ժէք ճիզուիթ թերթի մը համար ըսելիք չունինք և չ՝արժէր՝ որ բան մը ըսենք, բայց շատ ըսելիք ու-նինք և շատ իրաւամբ, Պարտիզակ-ցի Վ. Վ.ին՝ որ Հայաստանեայց ե-կեղեցւոյ վարդապետութեան կո-չումն ունենալով հանդերձ կը խո-նարհի ի հաճոյս ճիվէլէկեանի մի-այն «հաց փչրել յարեան» այնչափ թշուառներու և մանաւանդ հա-րիւրաւոր անմեղ մանկանց՝ որք ան-հաց, անընակարան և մերկ ու բո-կոտն կը թափառին կուլան, կար-տասուեն, կողբան և գթութի՛ւն, գթութի՛ւն կաղաղակեն, զոր լսե՛լ, տեսնե՛լ ու չմորմոքիլ, չկարեկցիլ, չգթալ ու չողորմիլ Մինասեան Վ. Վ.ի պէս անսիրտ էակի մը գործն է. . . . Վ. Վ.ին «որ ինքն սչ ողոր-մի և որոց ողորմին արգելու»։

Տէր Խմբագիր, չեմ գիտեր ին-չո՞ւ զարմանօք կը հարցնէր Բիլիստոս «Ո՞ր ի՞ձէնՁ Հայր. որդի իւր խնդ-րիցէ հաց, միթէ քա՞ր տայցէ նմա. և ձուկ՝ միթէ օ՞ձ տայցէ նմա»։

Զէ՞ր ճանչնար արդեօք զՄի-նասեան Վ. Վ. Պ-ր-ի-ն-ջ-ի՞ն՝ զոր չատ լաւ ճանչցուցած է նորա ամենաճիշդ կենսագրութիւնն յԱզգ. Ջոլեր. . .

1886 դեկտ. 30 Ա. Խ. Ս-ահ-կեան

Կ. Պոլիս

Վահան վարդապետ պու պապ-տէ նէ գատար չայեանը թագպիհ իսէ, Փաթրիզխանէմիզտէ օլ գա-տար չայեանը թայեիպ տիր քի, պա-շընտա պիր վարդապետ գալրաղը պուլունտուղու հալտէ, պու ճիզ-վիթի ղազէթասընա մուհարրիրլիք վէ մուխպիրլիք իթմէքլիկէ իրթի-քեաց իլէ, պու եօլտա մուզիրը պէնտլէր եազմասընա միւսաատ իթմէքտէ տիր։

—Բահաթ տուրմազընըզ, հա-լիլլէ իմնէտէ, պազէն զիեատէ տէ-րինճէ կիտէր. . . բահաթ տուրու-նուզ գըմբլատանմաէրընըզ քի, պէն լաբգըլլա տիքէպիլէեիմ։

—Ա՛հ, մատմազէլ Դլաք. . . նէ՞ գատար տա կիւզլսին. . . նասըլ, սէնի պիր ազ սէվէեի՞մ մի. . .

—Արսըզլըգ իսթէմէզ, եօգսա իմնէեի սօգար ճանընը աճըտըրըմ հա՛. . .

—Նասըլ, պէնիմ ահպապըմտան պուլունան տըրակօն եինէ պուլա-եա կիտիպ կէլմէքտէ՞ մի տիր. . .

—Շիմտի էօյլէ լագըրտըլարը-ն սըրասը տէկիլ տիր, բահաթ տու-րունուզ քի չունու տիքիպ պիթիրէ-եիմ։

—Ալլահ վիրսէ տէ պիր քէրրէ տահա կէլտիկինի կէօրսէմ, անընը պահսա կիրիշմիշիմ՝ տիր. . . պէն իսթիրիտեալարը եէսէմ, օտա հէ-մէն բարալարը վիրսէ. . .

—Բէ՞ք չօգ մու եէրսինիզ, պիր գաչ տուզինա եէեէպիլի՞րմիսինիզ։

—Նա՞սըլ, պիր գաչ տուզինա՞մը, մէկէրչի պիր գաչ եիւզ թանէ տի-մէքլիկէ գօրգմագտա՞ մը սըն. . .

—Ա՛յ, ա՛, մէկէրչի միւմքի՞ն մի տիր, հիչ պիր գաչ եիւզ թանէ իս-թիրիտեա պիր տէֆատա եէնէպի-լի՞ր մի, սիզին միտէնիզ տիմէք տիր քի միտէ օլմաերը, զօնա պիր քիւ-ֆէ օլմալը տըր. . . պագընտը չիմ-տի, իմնէմտէ գըրբ՝լմասընը մը. . .

Բիւչիւք օտատա կիզլէնմիշ պու-լունան տրակօն պու լագըրտըլարը իչիթտիքտէ սապրէ թագաթը գալ-մաեարագ, վէ, օ՛ֆ, պունուն սօ-նու կէլմէեէճէք տիր, տիեերէք քէն-տու քէնտուլէ մըրբլատանմաեա պաշ-լատըգտան պաշգա, պիր տէ օլ ա-ռատտա, չօգ եէմիշ օլտուղու ճիհէթ-լէ գարընընտա պիր սանճը բէյատա օլարագ գըվրըմ գըվրըմ կէլմէկէ, վէ տէֆի իհթիեաճ իթմէկէ մէճ-պուր պուլունտուղունան, գա-բանլըգտա էլիյլէ եօգլաշըրարագ միւնասիպ պիր գապ արամագտա իքէն, թաքինէնին գաթէն իւզէրինէ օթուրմուշ օլտուղու գովաեա թէ-սատիւֆ իյլէտիկինտէն, կէրչի տէֆի իհթիեաճա մուվաֆֆըգ օլապիլտի իսէ տէ, էօթէտէ քէօշէեէ չէքիլմիշ օլան թաքինէ տէ պու հալին ֆէհ-միտտէ պուլունտուղունան, պին լանէթի պիր ագչէեէ օգուեարագ, քէնտու քէնտուեէ,

—Հէ՛յ Ալլահ պէլանը վիրսին սէնի մուրտար հէրիֆ. . . նէ՞ըէտէն տէ կէլտին չը գտը. . . արթըգ պէ-նիմ թէճլիմ տիր. . . հէր պիր պէլա պէնիմ պաշըմա կէլմէքտէ տիր. . . եօ՛գ, տաղրուտու, պու կիւն պէնիմ գըսմէթիմ իչլէմէքտէ տիր. . . պու կիւն բէք կիւզել պիր հավարտալըգ իտիպ, կիւզել պիր գարը իլէ զէվզ-ու սէֆա իտէպիլմէքտէեիմ. . . հէ-ման Հազգ նազարտան սագլասընը. . . էկէրչի գանըմ վէ ըէնկիմ եէրինտէ գալարագ, չու միսկինլիք մէրքէզի պուլունան տէլիքտէն գուրթուլուր իսէմ, եարըն կիտիպ պիր սատա-գա վիրմէլիեիմ. . . տիմէքտէ իսի-Նիհայէթ եարըմ սաաթ գատար վագըթ կէչտիքտէն սօնրա, մէր-գում Ալմանեալը Թիրման պըրա-գըպ կիթտի, վէ տրակօն տա տի-չարը չը գարագ, թէքրարէն գարեօ-լատա եաթտը. վէ ճիւզիճէ սօնրա կէրէք մէրգում վէ կէրէք Գլաքէթ ուեուեուպ խըրլատանմաեա պաշլատըգ-լարընտա, Թաքինէ տէ մէզքիւր տէ-լիկի վէ օտաեը թէրք իլէ քէնտու-ենի հէման սօգաղա աթրպ նէֆէս-ալմաեա, վէ Գլաքէթ ալէյհինտէ տէ քիւֆր ու լանէթլէր օգուտատա պաշլատը։

(Տեվ-դ)

—Բահաթ տուրմազընըզ, հա-լիլլէ իմնէտէ, պազէն զիեատէ տէ-րինճէ կիտէր. . . բահաթ տուրու-նուզ գըմբլատանմաէրընըզ քի, պէն լաբգըլլա տիքէպիլէեիմ։

—Ա՛հ, մատմազէլ Դլաք. . . նէ՞ գատար տա կիւզլսին. . . նասըլ, սէնի պիր գաչ սէվէեի՞մ մի. . .

—Արսըզլըգ իսթէմէզ, եօգսա իմնէեի սօգար ճանընը աճըտըրըմ հա՛. . .

—Նասըլ, պէնիմ ահպապըմտան պուլունան տրակօն եինէ պուլա-եա կիտիպ կէլմէքտէ՞ մի տիր. . .

—Շիմտի էօյլէ լագըրտըլարը-ն սըրասը տէկիլ տիր, բահաթ տու-րունուզ քի չունու տիքիպ պիթիրէ-եիմ։

—Ալլահ վիրսէ տէ պիր քէրրէ տահա կէլտիկինի կէօրսէմ, անընը պահսա կիրիշմիշիմ՝ տիր. . . պէն իսթիրիտեալարը եէսէմ, օտա հէ-մէն բարալարը վիրսէ. . .

—Բէ՞ք չօգ մու եէրսինիզ, պիր գաչ տուզինա եէեէպիլի՞րմիսինիզ։

—Նա՞սըլ, պիր գաչ տուզինա՞մը, մէկէրչի պիր գաչ եիւզ թանէ տի-մէքլիկէ գօրգմագտա՞ մը սըն. . .

—Ա՛, ա՛, մէկէրչի միւմքի՞ն մի տիր, հիչ պիր գաչ եիւզ թանէ իս-թիրիտեա պիր տէֆատա եէնէպի-լի՞ր մի, սիզին միտէնիզ տիմէք տիր քի միտէ օլմաերը, զօնա պիր քիւ-ֆէ օլմալը տըր. . . պագընտը չիմ-տի, իմնէմտէ գըրբ՝լմասընը մը. . .

Բիւչիւք օտատա կիզլէնմիշ պու-լունան տրակօն պու լագըրտըլարը իչիթտիքտէ սապրէ թագաթը գալ-մաեարագ, վէ, օ՛ֆ, պունուն սօ-նու կէլմէեէճէք տիր, տիեերէք քէն-տու քէնտուլէ մըրբլատանմաեա պաշ-լատըգտան պաշգա, պիր տէ օլ ա-ռատտա, չօգ եէմիշ օլտուղու ճիհէթ-լէ գարընընտա պիր սանճը բէյատա օլարագ գըվրըմ գըվրըմ կէլմէկէ, վէ տէֆի իհթիեաճ իթմէկէ մէճ-պուր պուլունտուղունան, գա-բանլըգտա էլիյլէ եօգլաշըրարագ միւնասիպ պիր գապ արամագտա իքէն, թաքինէնին գաթէն իւզէրինէ օթուրմուշ օլտուղու գովաեա թէ-սատիւֆ իյլէտիկինտէն, կէրչի տէֆի իհթիեաճա մուվաֆֆըգ օլապիլտի իսէ տէ, էօթէտէ քէօշէեէ չէքիլմիշ օլան թաքինէ տէ պու հալին ֆէհ-միտտէ պուլունտուղունան, պին լանէթի պիր ագչէեէ օգուեարագ, քէնտու քէնտուեէ,

—Հէ՛յ Ալլահ պէլանը վիրսին սէնի մուրտար հէրիֆ. . . նէ՞ըէտէն տէ կէլտին չը գտը. . . արթըգ պէ-նիմ թէճլիմ տիր. . . հէր պիր պէլա պէնիմ պաշըմա կէլմէքտէ տիր. . . եօ՛գ, տաղրուտու, պու կիւն պէնիմ գըսմէթիմ իչլէմէքտէ տիր. . . պու կիւն բէք կիւզել պիր հավարտալըգ իտիպ, կիւզել պիր գարը իլէ զէվզ-ու սէֆա իտէպիլմէքտէեիմ. . . հէ-ման Հազգ նազարտան սագլասընը. . . էկէրչի գանըմ վէ ըէնկիմ եէրինտէ գալարագ, չու միսկինլիք մէրքէզի պուլունան տէլիքտէն գուրթուլուր իսէմ, եարըն կիտիպ պիր սատա-գա վիրմէլիեիմ. . . տիմէքտէ իսի-Նիհայէթ եարըմ սաաթ գատար վագըթ կէչտիքտէն սօնրա, մէր-գում Ալմանեալը Թիրման պըրա-գըպ կիթտի, վէ տրակօն տա տի-չարը չը գարագ, թէքրարէն գարեօ-լատա եաթտը. վէ ճիւզիճէ սօնրա կէրէք մէրգում վէ կէրէք Գլաքէթ ուեուեուպ խըրլատանմաեա պաշլատըգ-լարընտա, Թաքինէ տէ մէզքիւր տէ-լիկի վէ օտաեը թէրք իլէ քէնտու-ենի հէման սօգաղա աթրպ նէֆէս-ալմաեա, վէ Գլաքէթ ալէյհինտէ տէ քիւֆր ու լանէթլէր օգուտատա պաշլատը։

(Տեվ-դ)

ԳԱՆՊՈՒՐ ԹԱԳԻՆԷ

—

34.

Աչգ ու սէվտա իլէթինին չարէսի

—Խայր, խայր, նաֆիլէ զահմէթ չէքմէեինիզ. . . պէն պու հալտէ տախի բէք ալէա տիքէպիլիրիմ, — տէտի Գլաքէթ։

—Ա՛յ, ա՛յ, ինչ թէնիմէ կէչտի. . .

ԱՐՀԵՈՏԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Բէրա, Բանկալթի, Ինճատիէ փողոց, Թիւ 4 Սայինեան երկսեռ վարժարանիս ուսման ծրագրոյն վրայ յաւելցաւ, բացի նոր Գերմանական գրութեան, նաև գծագրութեան և ձեւագիտութեան ամենաօգտակար ճիւղերն, որք կաւանդուին Մեծ. Յարութիւն էֆ. Ճիվանեանի և ազնիւ օրիորդի մը կողմէ։

Արգոյ ծնողաց և պաշտպանաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ այս նոր կարգադրութեան վրայ։

Խնամակալուհի վրժարիս.
Օր. Մ. Դ-հրմանեան

ՏԱՃԿԵՐԷՆԻ ԴԱՍԱՏՈՒ

Օսմանեան բարձրագոյն վարժարանէ մը վկայական ստացած եւ Տաճկերէն լեզուին քաջ հմուտ երիտասարդ մը կը փափաքի Պոլսոյ և շրջակայից Հայ վարժարանաց մէջ և կամ դաւառները սոյն լեզուի համար դասատուութիւն ընել, ի հարկին Հայերէն և Գաղղիերէն լեզուներն ալ կրնայ դասախօսել։

Փափաքողք պէտք է դիմեն Պոլիս Բասիմ՝ բաշա խան թիւ 18։

ՕՐԱՑՈՑՑ
ՎԷ
ՄԷՎՍԻՄՆԱՄԷ
1887

Սենէյ է-Էյէ-ին մ-ի-ա-ա

Պու տէֆա, Մէարիֆ Նէզարէթի ճէլիլէսի բուխարթլայ, վէ Զարեհ Թորոսեան էֆէնտի մարիֆէթիլէ, Թիւրքճէ լիսան իւզրէ, վէ պիրլիքտէ գազամիա տախի պուլունմազտա օլուսուս Ջագտիրաէ, պիր Օրացոյց չբգմբլ օլուպ, Իսթանպոլտա կիւմրիւք ճատտէսինտէ վագը 46 նիւմէրօյու ափիքքեանտա 60ար բարաեա սաթըլմագտա, վէ չոգ ալանլարա իքրամիյէ տախի պըրագըլմագտա տըր։

EPILEPSIE

ԷՊԻԼԷՊՍԻ

ՍԱՐԱ ԻԼԼԷԹԻ

Իլմի թապապէթին չու չիմարքի հալինտէ, ՏՐԱԺԻ ԺԷԼԻՆՕ, մէզքիւր իլէթի մախուֆլեէ գարշը էն զիեատէ ֆայիտէլի, վէ էն զիեատէ թէէսիրլի պիր տէվատը։

Ժ. Սոնէլ
Սօտա էճզաճը (Ամէն)

ՔԻՐԱՒԷԳ ՊԻՐ ՔԵԱՐԿԻՐ ԷՎ

Կէտիք բաշա ճատտէսինտէ, ժողվարանը ալթ թարաֆքնտա 7 օտալը զաեէթլէ մունթազամ սուբէյթտէ եաբըլմըշ պիր խանէ տիր։

Թալիպ օլան զաթը, Պահճէ գաբուսունտա վագը Շէյխ իւլ Իսլամ խանը ալթընտա 5 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազաեա միւրաճաաթ իլէմէսի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Գայսէրիյէ Թապի Մունճուսուն գարիյէսինտէ Զիրաաթ, վէ Տէրսաատէթտէ ագարաթլա միւշթէրիլ վէ միւթէչէքքիւլ Հողագործական նամ Ընկերութիւնուն պուրթէճէմմիւտէն մէճլիսի ումումի զաբարը իլէ, տէֆայի սանիէ օլարագ, պէշէր հիսսէսէ սէքսէնէր ղուրուշ եանի տէօրաէր մէճիտիյէ թէվզիյինէ գարար վիրիլմիշ օլաուղունտան, իշպու 1887 սէնէսի յունվար պիրինճի կիւնիւնտէն իթիբարէն, կէրէք թաշրատա վէ կէրէք Տէրսաատէթտէ պուլունան ասհապը հիսսէ, եա պիզզաթ վէ եախոտ տխզուգապկէ մէզուն վէքիլլէրի վասըթասըյլա, եէտլէրինտէ պուլունան հիսսէ սէնէտլէրինի Տէրսաատէթ Մունչա ֆէնարի մահէլլէսինտէ Նուրի Օսմանիյէ ճատտէսինտէ չիրքէթի մէզքիւլուն միւթէսարրըֆ օլաուղու 78 վէ 80 վէ 82 նիւմէրօ իլէ, մուրագգամ՝ մէրքէզինտէ սահիպ իմզա պուլունան մէճլիսի իտարէսինէ միւրաճաաթլա, գայթընա պիթթաթպիգ սալիֆ իւլ պէեան ագարաթ իճարաթընտան թէրաքքիւմ էթմէքտէ պուլունան մէպալիզտէն իթա օլունաճաղը ասհապը հիսսէտարանը մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

Պահճէ-Գարուսունա Շէյխ իւլ Իսլամ խանընտա 11 նիւմէրօյու օտասա մուգիմ տավա վէքիլէրինէն.

Յովհ. Կ. Էրզոնեան
Յարութիւն Իսքէնտէրեան
Սարգիս Գիւլէրեան
Թաշճը Մանուէլ

1887 յունվար 1 Իսթանպոլ

ԻԽԹԱՐ

Ա. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ

Պու տէֆա Փարիս տարիւլ ֆիւնունու Թարաֆքնտան ավօգաթլըգ շեհատէթնամէսինի ալարագ ավատէթ իթմիշ օլան Աւեատիս էֆէնտի Սուրէնեան, տավա վէքիլէթինէ վէ պիլ ճիմլէ մուգավէլաթ թանզիմինէ միպաշէրէթ իլլէմիշ օլուպ, վէ շիմարքի հալ Իսթանպոլտա Պաղչէ գաբուսունտա Շէյխ իւլ Իսլամ խանընտա, չէհրիմիզ տավա վէքիլլէրինէն Սուրէնեան Գրիգոր վէ Մուսթաֆա Նէսիմի էֆէնտիլէրին 13 նիւմէրօյու օտասընտա պուլունուզունտան, էֆէնտիի միւմայլէյհի կէօրմէք արզու իտէն զաթլարքն, մէզքիւր օտաեա միւրաճաաթլարը իսթիբար օլունուր։

Ֆրանսանէն տը Փէգան մանասթիրընտա թէրթիպ օլունան զայէթլէ լէզիզ, վէ գուվվէթ վիրիճի, վէ հազմ իթտիրիճի վէ իշթահ աչըճը

ԱՍԼԼ ՊԷՆԷՏԻՏԹԻՆ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ

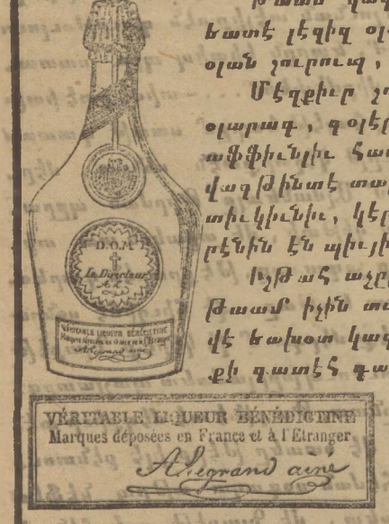

Թամամ վագթինտէ իսթիմալ օլունմագ իչին, էն զիեատէ լէզիզ օլան վէ գուվվէթ վիրիճի օլան վէ միտէմի օլան չուրուպ, սաբլ Պէնէտիքթին չուրուպու տուր։

Մէզքիւր չուրուպուն պու խասսէլէրինտէն ֆազլա օլարագ, գօյէրա վագթինտէ, վէ պօզուգ եանի թէարագ, ֆիֆիունիւ հավալարտան հուսուլէ կէլէն ֆէնալըգլար, վագթինտէ տախի պիւյիւք մուհասէնաթլարը կէօրիւլիւրլիւնիւ, կէրէք Ֆրանսանը վէ կէրէք մահալլի սայիրէնին էն պիւյիւք թապիպլէրի թաստիգ իլլէմիշլէր տիր։

Իչթահ աչըլմասը իչին թաամտան էվվէլ, վէ հազմի թաամ իչին տախի թաամտան սոնրա, եա սատէ սու վէ եախոտ կազէօզ տէնիլէն սու իլէ պիր վէ եա տախի քի զատէհ գարբշարբըլարագ իչիլմէլի տիր։

Մէզքիւր չուրուպտան ալան զաթ, տայիմա, չիշէնին աչաղը թարաֆքնտա, Տիրէքթէօր-Ժէնէրալըն իչպու կէօրիւնէն մարգասը պուլունմասընա տիգգաթ իյլէմէլի տիր։

Մէզքիւր չուրուպ, միւսիւ Պուրտոն վէ Էքպոն, վէ Մ. Հ. Տէքիւժի, վէ Մ. Բաբատ-բուլօտա, վէ մատամ Վալօրիտէ վէ մահալլի սայիրէտէ պուլունմագտա՝ տըր։

Վէ Իսթանպոլտա, մէզքիւր չուրուպուն ճէմիյէթի թարաֆքնտան վէքիլ միւսիւ Միգու օլուպ, վէ քէնտիսիտէ Պէյօղլուտա Թիմոնի սոգաչքնտա 3 նիւմէրօյու խանէտէ իդամէթ իթմէքտէ տիր։

Կէրէք ճէրիտէյի ամզանէմիզէ ապօնէ եազըլմագըզա, վէ կէրէք բարա վիրմէքլիկէ հիմմէթ իտէճէք պուլունան զաթլարը, եա տօղրուտան տօղրու թարաֆը ամիզիյէ պիլդիրմէլէրինի, վէ եախոտ զիյրտէ իչար օլունան զայրէթքէչան վէ համիյէթմէնտան էֆէնտիլէրէ միւրաճաաթլարընը իսթիբար վէ ըճաա իտէրիզ։

Թէոդորոս	Ռուբէն Գօլանեան
Էրէրնէ,	Յովակիմ Սարգիսեան
Ֆէլէրտ,	Թադէոս Հինտիրեան
Զոհապ-էֆէնտի,	Պողոս Յակոբեան
Զօրլու,	Գրիգոր Իգնատիոսեան
Բասճաբ,	Սողոմոն Պօղոսեան
Իզմիր,	Տօգթէօր Ճէրահեան
Ադաթազար,	Տօգթէօր Ս. Կավալճեան
Պուրսա,	Անդրանիկ Կիւլէզեան
Վանէ,	Սարգիս Պոտուրեան
Քէօշահէր,	Արթին Պօղոսեան
Գալաթասարայ,	Արթին Սիւզմէեան
Ադանա,	Ահարոն Բաթալեանեան
Մէրսին,	Պետրոս Էլակէօզեան
Եօզգատ,	Ռուբէն Քէչիչեան
Գումուշխանէ,	Պետրոս Ֆրէնգեան
Էվէրէյ,	Հանէս Ալուկեան
Ֆինէյ,	Մկ. Կարապետ Թորոսեան
Էնգուրի,	Կարապետ Շահինեան
Պէնկիս,	Մուրատ Մուրատեան
Վան,	Յակոբ Ծերունեան
Էրզինկեան,	Գաբրիէլ Ղազարոսեան
Անդրոս,	Վահան Քիւրքճեան
Պալըքէսիր,	Գէորգ Թագաւորով
Պէրզամա,	Յարութիւն Թէլեկրաֆ Միւտրի
Իզմիտ,	Միսաք Ագսէրայլեան
Ռոսլա,	Խաչիկ Հարրապետեան
Նազիլլի,	Մանուկ Սարգիսեան
Օրդիզ,	Պետրոս Յովսէփեան
Ամասիա,	Յովհաննէս Շիլմանեան
Քիլիս,	Նշան Սարաֆեան
Սամսուն,	Օհան Գօճունճեան
Թոքաթ,	Վարդան Խաչեան
Էսկի-շէհէր,	Գառնիկ Յակոբեան
Ազի-շէհէր,	Տէր Վարդան Հայր
Սէվէճ-հիսար,	Գրիգոր Թէզէկեան
Օրնաստէս (Էրզէրում)	Պետրոս Աստարճեան
Թէրսոս	Հէթում Քէչիչեան
Իսնէ,	Խաչիկ Մուրատեան
Իսնէպոլա,	Յակոբեան Թիւրաբեան
Օրտու,	Յովհաննէս Թուրշուճեան
Իսկենդերիյէ,	Գաբրիէլ Զարդարեան
Մարաշ,	Կարապետ Տէր Ագամեան
Հալէպ,	Տօգթէօր Կ. Շիլ Յակոբեան
Պարիզ,	Մկրտիչ Պօղոսեան
Տարսոն,	Համբարձում Պալեան
Գէորէսլ,	Պօղոս Երամեան
Սեբաստիա,	Կարապետ Պապիկեան
Ամասիա,	Յովհաննէս Իմիրեան
Պաֆրա,	Խաչատուր Տիրատուրեան
Մարտին,	Գրիգոր Դալէնտէրեան
Քէշան,	Կարապետ Սարաֆեան
Նէյտէ,	Նազարէթ Մօստիչեան
Կէյվէ,	Ազարիկ Կարապետեան
Պլէճիկ,	Մարտիրոս Սօթանճեան
Գէր-շէհէր,	Կարապետ Սուվաճեան
Քէրմաստիլ,	Արսէն Մատաթեան
Մէրզիֆոն,	Յակոբ Գրիգորեան
Նէլլէ-էֆէ,	Մկրտիչ Մանուէլեան
Թրէբիզոն,	Սարգիս Գրիգճճեան
Մալկարա,	Յակոբ Էթմէքճեան
Պանդըրմա,	Սիմոն Հաճինիլեան

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

յանձնարարեալ

ՅՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՐԴՈՑ
Ա.ԶԳ. ԿԵՂՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Հանրային կրթական նախարարութեան պաշտօնական թարգման Միքայէլ էֆ. Աշճեան պատրաստած է սոյն դասագիրքն, որոյ պէտքն ի վաղուց հետէ յոյժ զգալի եղած էր։ Սոյն դասագիրքն իւր համառօտութեան հակառակ, կը պարունակէ Օսմանեան պատմութեան ամենէն կարեւոր դէպքերն, և Ազգային վարժարանաց մէջ գործածուելու համար մէկ հատիկ դասագիրք մ'է։

Կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատունն և կը վաճառուի նաեւ ամեն հայ գրավաճառաց քով ի գին 4 ղրուշի։

Պու միֆիտ քիթապը նէշրինի կէօրտիկիւմիզտէ, զիեատէսիյլէ մէմնուն օլտուգ զիրա, մէքթէպլէրիմիզճէ էշտտի լիւզումու տէրքեար տրը։ Աշճեան Միքայէլ էֆէնտիի խասսէթէն թէպրիք իթտիկմիզէ պէրապէր, հէր շակիրտին վէ հէր քէսին օգուտլասընընտա նասիհաթ իտէրիզ։

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԻ

Դիլական, գաղղիական, միզանցքաբորբոքային և այլ ափրոդիտեան հիւանդութեանց.

—

Հեղինակ.-ՏՈՒԹ. ՍԱՄՈՒԷԼ ԼԱՄԷՐԴ
Թարգմանեց.-Բ. Մ. ՊՕՉԱՃԵԱՆ

—

Ափրոդիտեան հիւանդութեանց մասնագէտ-բժիշկ Անգլիացի Տօքթ. Սամուէլ Լամէրթի սոյն գործն, իւր հետաքրքրական և կարեւոր պարունակութեամբ բովանդակ Եւրոպիոյ մէջ մեծ հռչակ հանած և զրեթէ ամեն լեզուներու թարգմանուելով հարիւրաւոր տպագրութեանց արժանացած է, այս անգամ Պօղոսճեան Գրատան կողմէ թարգմանաբար ի լոյս ընծայուած է մաքուր տպագրութեամբ, և կը վաճառուի բոլոր գրավաճառաց քով ինչպէս և Ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու խանութներն ի գին 6 ղրշ։

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ

Մօղեան Միհրան էֆէնտինին թերճէմէսինէ տեվամ իյլէտիկի պիւեիւք զաթլարը թերճէմէյի հալէրինէ տայիր բիսալէլէրտէն ալէ՝ընը բիսալէ, եանի Իսկէնտերի Քէպիրին հիքեայէսի բիսալէսի տախի չըգարագ, պիր ղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

ԻԼԱՎԷԼԻ
ՍԱԼՆԱՄԷ
1887

ՍԷՆԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

—

ԻԼԱՎԷ

Մ-ր-ի-ն էլ Ժ-ռ-ը ա-ի-ը է-ր-ի-ճ-ը

—

Պու Սալնամէնին մէրքէզ մահէլլի Իսթանպոլտա Սուլթան-Համամը-նտա 14 նիւմէրօյու Զարդարեան քիւթիւպխանէսինտէ տիր, վէ հէր էրմէնի քիթապը տիւքքեանլարը-նտա սաթըլը։

Ֆիյ 2 ղուրուշ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՑՔԱՐՆԵՐԸ
ԴԱՐԲՆՈՅԱՊԵՏՆ

Թարգմանեց է Ֆրանսերէնէ
Բ. Մ. ՊՕՉԱՃԵԱՆ
Տէր և Հրատարակիչ
Յ. ՔՐԻՍՏՕՖՈՐԵԱՆ

Պու տէֆա, պու իսմտէ, էրմէնիճէ պիր քիթապ թապ ու նէշր օլունմատա պաշլամըշ տըր, կէրչի մէզքիւր քիթապը օգուտլուչ տէկիլ իսէ տէ, միւէլլիֆինին խամ քի ԺՕՐԺ ՕՀԵՆԷ տիր, քէսգի չէօհրէթ էյէմէկէ պաշլամըշ օլտուգտան պաշգա, նասըլ քի իլանընտա օգուտլանմագտա տըր, Ֆրանսըզճասընընն իքի եիւզ եիկիրմի տէֆա թապ իսթիմիշ օլմասընտան անպաշըլմագտա տըր քի, բէք շայանը գրաաթ պիր քիթապ օլմալը տըր։

Մէզքիւր քիթապըն իւք ճիւզի չըգմըշ օլուպ, 8 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու համար, այտա 12 ճիւզ վիրիլէճէք, վէ այլըզը պէշ ղուրուշ օլաճագ տըր։

Կէրէք թէրճէմէ իթմէքտէ օլան Պօղոսճեան էֆէնտիի, վէ կէրէք թապ ու նէշրինի տէրիւհտէ իթմիշ պուլունան Քրիստափորեան էֆէնտիի թէշվիգ նէյէթի մէմնուհէսիյլէ, զէվաթը համիյէթմէնտանը օգուեարագ իսթիֆատէ իթմէլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

Մէզքիւր քիթապա ապօնէ եազըլմագ իսթէնէն զաթլար, Իսթանպոլտա Զագմագճըլար եօգուլունտա Սագա չէշմէսի գարշըսընտա, 56 նիւմէրօյու Պօղոսճեան էֆէնտի քիթապճը տիւքքեանընա միւրաճաաթ իստէպիլիրլիր։

Պահճէ-Գարուսունտա սուճու Յակոբ վէ սուճու Պօղոս աղալար վէ հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա սաթըլը։

Թաշրալար իչին ապօնէ եազըլմագ իսթէնէնէր, թէքմիլ քիթապ իչին 3 ղրշ բօսթա իւճրէթի վիրէճէքլէր տիր։

ԹՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ
ԽՆԴԻՐՔ

Լրագրագիր Մաս Դ. գրքոյ

ԹՈՒԱԴԻՏՈՒԹԻՒՆ

—

ԱՇԽԱՏՈՍ ՐԵԱՆ
Յ. Գ. ՓԱԼԱԴԱՃԵԱՆ
Կեդրոնատեղին է Մերճան, Մարգարեան գրատուն։ Գին 2 ղրշ։

ԳՈՀԱՐՔ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Երկասիրեաց

ՅԱԿՈԲ Դ. ԷՏԻԼԵԱՆ

Սոյն գործ՝ որ կը պարունակէ ընտիր մատենագրութիւններ և ասացուածներ քաղուելք յամենայն որ ինչ գեղեցկագոյն արտադրած են ամեն ժամանակաց և երկրաց, ու մասնաւորապէս Ֆրանսայի գրական մեծ փառքերն, որպէս Հոմեր, Վիրգիլ, Պօսիւէ, Ռասին, Մալէրպ, Տանդէ, Շէքսպիր և այլն, իրաւամբ արժանի է ազգային բանասէրաց ուշադրութեան։

Կրնամք վստահաբար յանձնարարել միանգամայն բարձրագոյն դասուց աշակերտաց սոյն կարևոր երկի գործածութիւնն, որ ոչ միայն պիտի նպաստէ նոցա գրական ճաշակի ադնուացման, այլ և պիտի ընձեռէ ոսկեղէն բանալին այն ամեն գեղեցիկ ասացուածոց, որք իրաւամբ կը նկատուին ընթացիկ գրականութեան գոհարներն։

Կեդրոնատեղին է, Պոլիս՝ Կամուրջի գլուխն՝ Օսմանեան գրատունն, և կը վաճառի ի գին 10 ղրշ։

ԱՐԱՔՍԻԱ
ԿԱՄ
ՎԱՐԺՈՒՀԻՆ

ԳՐԵՑ ՍՐԲՈՒՀԻ ՏԻՍԱԲ

Բիւզանդեան գրատան խնամքը և «Արեւելքի» տպարանէն ի լոյս ընծայուած սոյն հետաքրքրաշարժ վէպը, որ ժամանակիս հրատապ խնդիրներէն միոյն՝ այն է իգական սեռի իրաւանց պաշտպանութեան և արանց հետ հաւասարութեան գեղեցիկ սկզբունքը կը ներկայացնէ, արժանի է ամեն ընթերցող Հայու խորհրդածութեան և ուսումնասիրութեան։

Վաճառման կեդրոնատեղին է «Բիւզանդեան գրատունը» Դալաթիա Սեղբոս խան թիւ 5։

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց և թղթավաճառաց քով և մասնաւորապէս Պահճէ դարու Թորոսեան գրատունը։

Գին 15 դահեկան

ՈՒՍՈՒՄՆ
ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՑ

Ըստ վարդապետութեան Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ.

Վ-ր-ա-գ-մ-ա-ն Ա-ղ-ա-գ-ա-ն-ի

Յորինեաց

ՍԱՀԱԿ Ա. ԽԱՆՃԵԱՆ

Սոյն պատկեւազարդ նոր դասագիրքն զոր յօրինած է Պէօյիւքտէրէի Ազգային վարժարանի տնօրէն-դասատու Սահակ էֆէնտի Ա. Խանճեան բազմամեայ ուսուցիչն, Գալաֆեան տպարանէն մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ելած կը վաճառուի ի գին 60 փարա ամենուրեք։

Սոյն Քրիստոնէականին, մինչև ցարգ հրատարակուածներուն վրայ առաւելութեամբ ունեցած դիւրաւորոյց ոճն, պարզ ու ստոյգ լեզուն, նիւթոց ճոխութիւնն և մանաւանդ դիւրամատչելի գինն ցոյց կուտան որ յատկապէս զոհողութիւն մը յանձն առնուած է, ուստի Պատ. Հոգաբարձութեանց և ուսուցչաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի առ այս։

Մէզքիւր Քրիստոնէականը էմնալի, վէ ալէլ խուսուս ուճուզլուղու, հազըգաթէն չիմտիրէ դատար կէօրիւմիշ օլմատըգընտան, հիչ չիբհէ ճայիզ տէկիլ տիր քի, քեֆֆիֆէյի մէգթէպլէրտէ, չայեանը թահսին վէ բաղդէթ կէօրիւլէճէք տիր։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՆ
ՆԱՄԱԿԱՆԻ

—

Ո-ղ-ջ-ո-ւ

Առ երիտասարդս, առ օրիորդս, և առ դեռատի ամուսնացեալս.

Թ-ա-գ-մ-ա-ն-ա-ծ և գ-ա-գ-ա-ր-ա-ծ

Արդեամբ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ

—

ՄԱՍՆ ՍՈՒԱՋԻՆ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԱՌ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՍ

Մէզքիւր քիթապճը 130 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, զաեէթ թէմիզ քեաղըտ իւղերինէ թապ իտիլիպ, վէ բէքտէ կիւզլէճ ճիլտլէտիլմիշ, վէ միֆիտ նասիհաթլարը չամիլ պուլունմագտա տըր։